

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Uredništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica: Novo mesto, Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za tisk in izdajanje
tiskovine: UPI S. A. MILANO
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti. Cor. Post. No. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lit.

Uredništvo:
Ljubljana - Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Masse unserer Truppen auf das Nordufer der unteren Seine zurückgenommen

Nachdrängender Feind im Abwehrfeuer liegen geblieben - Stützpunkte in Paris der feindlichen Übermacht erlegen - Heftige Kämpfe mit Vorhuten des Feindes an der Marne - Tapferer Widerstand der Besatzung von Marseille - Im Rhonetal befehlsgemäss nach Norden abgesetzt - Deutscher Kampfflugzeugverband bombardierte Melun - Starke anglo-amerikanische Angriffe in Italien erfolglos - Harte Kämpfe in Rumänien - Sowjetangriffe bei Baranov, Ostrow, Modohn und Dorpat zerschlagen

Aus dem Führerhauptquartier, 29. August, DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der unteren Seine wurde die Masse unserer Truppen auf das Nordufer des Flusses zurückgenommen. Nachdrängender Feind blieb im Abwehrfeuer liegen. Vorstöße des Gegners aus seinen Brückenköpfen nordwestlich Paris heraus wurden zum Stehen gebracht. Unsere Stützpunkte in der Stadt sind nach tagelangem, schwerem Kampf der feindlichen Übermacht erlegen.

Östlich Paris hat der Gegner nimmehr auf breiter Front nach Norden eingedrungen. Über die Linie Chalons an der Marne-Chateau Thierry in unsere Südfanke zu stossen. An der Marne sind heftige Kämpfe mit den feindlichen Vorhuten entbrannt.

Die Besatzung von Marseille leistet im Hafen auf engem Raum zusammenge-drängt dem Feind weiterhin tapfer Widerstand.

Im Rhonetal setzten sich unsere Truppen heftigstem Kampf nach Norden ab.

Ein Verband schwerer Kampfflugzeuge führte in der vergangenen Nacht einen zusammengefassten Angriff gegen den feindlichen Stützpunkt Melun südöstlich Paris.

Im Seegebiet nördlich Le Havre versenkten Sicherungsfahrzeuge nach hartem Gefecht mit einem von Zerstörern und Schnellbooten gesicherten Kreuzer ein feindliches Schnellboot. Ein eigenes Boot ging hierbei verloren, zwei andere wurden beschädigt.

Durch besondere Kampfmittel der Kriegsmarine wurde vor der südfranzösischen Küste erneut ein feindliches Artillerieschiff und ein Bewacher sowie eine kleinere Einheit nicht erkannten Typs versenkt.

London und seine Aussenbezirke liegen weiterhin unter dem Feuer der V.I.

In Italien setzte der Feind seine starken Angriffe im adriatischen Küstenabschnitt während des ganzen Tages fort, konnte aber in den verlustreichen Kämpfen nur wenig Boden gewinnen.

In Rumänien kämpfen unsere Verbände beiderseits des unteren Pruth weiter gegen den von allen Seiten anstürmenden Feind. Südwestlich des unteren Sereth fiel Buzau nach hartem Kampf in die Hand der Sowjets. 27 feindliche Panzer wurden hierbei abgeschossen. Im Südteil der Ostkarpaten sind im ungarischen Grenzgebiet heftige Kämpfe deutscher und ungarischer Truppen gegen vordringende sowjetische Kampfgruppen im Gange.

Von den Wald-Karpaten bis zum Finnischen Meerbusen kam es gestern nur im Weichselbrückenkopf westlich Baranov, im Raume westlich Ostrow, nordwestlich Modohn und im Raume von Dorpat zu grösseren Kampfhandlungen. In diesen Abschnitten wurden feindliche Angriffe zerschlagen und die Sowjets an mehreren Stellen im Gegenangriff zurückgeworfen. Nur vereinzelt gelang ihnen geringer Bodengewinn.

Nordamerikanische Bomber griffen mehrere Orte im Grossraum von Wien und in Ungarn an. Vorstösse feindlicher Jagdflieger richteten sich ausserdem gegen westdeutsches Gebiet.

In der Nacht warfen einzelne britische Flugzeuge Bomben auf Städte im Rheinland und in Westfalen.

Luftverteidigungskräfte schossen 15 feindliche Flugzeuge, darunter 13 viermotorige Bomber, ab.

Tezke borbe ob Seini

Ameriški sunki iz Pariza so se izjalovili - Pričetek sovražnikovega napada na Brest - Nemci so v hudih borbah zagotovili svoje premike v dolini Rhone

Berlin, 28. avg. V Champignyju, Bois de Boulogneju, Bois de Meudon in različnih mestih pariskega notranjega mesta so nudile nemčete tudi 27. avgusta sovražniku ogorčen odpor. Protiklopniški vozovi so samo v zadnjih dveh dneh uničili 32 ameriških oklopnikov in več ogleadnih oklopnikov. Iz Pariza so Američani napadli Le Bourget, napad pa se je prav tako izjalovil kakor napad na južnem robu mesta proti Ivry-sur-Seineju. Topniški ogenj in letalski napadi na izhodiščne postojanke Američanov so povzročili občutne izgube.

Berlin, 28. avg. Kakor se je zvedelo, so povzročile močna razdejavanja v Parizu le deloma borbe med reguliranimi četami. Večina prostorskih požarov so izvali strahovalni akti, s katerimi skušajo komunistični elementi priti do oblasti.

Berlin, 28. avg. Južnozahodno od Pariza so sumili Američani s svojih predmostov pri Melunu, Fontainebleauju, Nogentju in Troyesu deloma z močnimi silami, deloma z izvidniškimi oklopniki v lok reke Marne, kjer pa so nateleti na odpor nemških zapornih oddelkov. Boji, v katerih so imeli Američani posebno na obeh straneh Nogenta in v gozdu pri Jouju hude izgube, še trajajo.

Berlin, 28. avg. Na južnofrancoskem področju so vzdrževali Američani 27. avgusta svoj pritisk proti zapadu, severu in vzhodu. Nemške čete, ki so se umikale v dolini reke Rhone, so dosegle svoje cilje, čeprav so morale večkrat preiti v boj proti tolovajem in brzim sovražnikovim četam. Napredovanje Američanov je bilo malenkostno. Novi hudi boji so se razvili na francosko-italijanski meji. Poizkus Anglo-američanov, da bi si zopet osvojili prehodno cesto prelaza Maddalena, se je izjalovil pri St. Paulu ob odporu nemških zapornih oddelkov.

ni popustil. Posebno občutne izgube je imel nasprotnik v boju proti nemškim odpornim gnezdom pri Champignyju, v Boulognskem gozdu in v Meudonskem gozdu. Ker je bil pritisk sovražnika premočan, so se zbrali branilci ob robu mesta k novemu odporu. Tamkaj so pri Le Bourgetu in pri Ivryju odbili močne ameriške napade. V mestu, ki gori na več krajih, se nadaljujejo boji med komunističnimi tolpmi in umirjenimi elementi. Obe teroristični skupini se borita med seboj in se skušata na račun mirnega prebivalstva polastiti oblasti.

Ker ti notranji francoski spori zelo ovirajo Američane, poizkušajo slednje mesto obiti. Zato so izvršili nove močne napade s svojih predmostov ob Seini pri Melunu in Fontainebleauju ter so istočasno zapadno od Ronillyja pri Troyesu prav tako udarili na desni breg Seine. Naloga teh 4 napadov je zavzeti kakih 60 km širok pas med Seino in Marne. Glavne sile so udarile med Parizom in Provinsom proti severu in severovzhodu. Sunk zapadno od Ronillyja naj bi pogljal napad, ki je obšel pri Provinsu, dalje proti severu, pri Troyesu zabiti oklopniški klin pa ima nalogo, da krije južni bok pred nemškimi protinapadi. Nemške čete so se vsem 4 klinom odločno uprje. Boji, ki divjajo sem in tja, so še v polnem teku.

Odpor nemških čet na tem področju ščiti priprave za njimi zbirajoči se nemški sil. Zato se kljub temu, da so boji izredno oživil, vedno znova oblikujejo novi obrambni odseki. To pomeni, da sovražnik s pridobitvijo ozemlja doslej še vedno ni dosegel nikakih operativnih odločitev. Te bodo, čim bodo dokončni nemški ukrepi, v bistvu odvisne od pobude nemškega vodstva.

V Bretagni so se številni izvidniški sunki zadnjih dni zgostili v že dalje časa pričakovani napad na Brest. Z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami, ki so bile ojačane s francoskimi uporniki, je poizkušal sovražnik s severa vdreti v območje trdnjave, branilci pa so z uspešno podporo vojaških, mornariških in protiletalskih baterij vse napade krvavo odbili. V nekaterih že zajezenih vdorih se še bljuje boji. Zgled za junaško posadko v Brestu so mornariški topničarji baterije Cécembre, ki je bila v nedeljo znova obstreljevana in bombardirana, a je kljub temu nadaljevala svoj obrambni boj.

V južni Franciji poizkuša nasprotnik še nadalje, da bi z napadi z gora preprečil pokrete nemških čet, ki se odmikajo po dolini Rhone, nemški oklopniki pa so vedno znova razbili te zaporne črte.

Novi boji so nastali na italijansko-francoski meji, kjer je sovražnik znova udaril proti prelazu Maddalena, pri St. Paulu pa je bil tepen. Na področju severno od Cagnesa tipajoči sovražnik je imel ob Varu občutne izgube. V Toulonu in Marseillu so se Angloameričani čuvali, namesto njih so morali ob oporiščih, ki so se žilavo branila, krvaveti črni.

„V 1“ nad južno Anglijo

Stockholm, 18. avg. Kakor javlja agencija Reuter, so se tudi v ponedeljek nadaljevali napadi z izstrelki „V 1“ na južno Anglijo in londonsko področje.

Boji v Italiji

Berlin, 29. avg. V jadranskem obalnem odseku srednjeitalijanskega bojišča sovražnik v nedeljo ni nadaljeval svojih, prejšnjega dne prireditih novih prebijalnih poizkusov, temveč se je omejil na slabše in z oklopniki podprte sunke proti novim nemškim črtam severnozahodno od Metaura. Napadi so se zrušili v nemškem ognju. Ob obali so se Britanci pomaknili bližje k prvim postojankam nemških prednjih straž. Da pa sovražnik tudi dalje proti zapadu ni opustil svojih napadalnih namenov, so pazala močna oklopniška in pehotna zbirališča med Orbinom in Monbarocoinom, ki jih je nemško topništvo stalno uspešno obstreljevalo.

Zivahno izvidniško delovanje se je razvilo na področju Florencia, kjer je sovražnik v noči na 27. avgust in vso nedeljo večkrat, a zaman tipal z izvidniškimi in naskakovnimi četami. Spriči pazljivosti nemških prednjih straž se je izjalovilo več z oklopniki in pehoto podprtih britanskih sunkov severovzhodno od Pontasieve. Nemški grenadirji so uničili več oklopnikov.

Ob zapadni obali je bilo razmeroma mirno.

Teroristični napadi na danske vlake

Kodanj, 28. avg. Nekako pol kilometra severno od Heeja so obstreljevali večkrat ameriški lovci s strojnimi osebni vlak, ki je vozil v Ringkøbing. Pri tem strahovalnem napadu je bilo ubitih 8 ljudi, 9 pa ranjenih. Kakor ta osebni vlak sta bila napadena tudi dva druga vlaka, ki sta vozila v Ringkøbing, in sicer med postajama Lem in Branninge. V obeh primerih je bilo več ljudi težko ranjenih.

Strahovalni letalci so napadli razen tega še tovorni promet. Pri tem sta bila ubita dva šoferja, dva pa težko ranjena.

Kratke vesti z vsega sveta

Amsterdam, 28. avg. Kakor javlja britanska poročevalska služba, so ubile v petek makištene tolpe znanega francoskega filmskega igralca Mauricea Chevaliera.

Tokio, 28. avg. Notranji minister Shigeo Odate je pozval 28. avgusta 16.000 svedenikov shintske vere, naj molijo za zmago japonskega orožja. 15 svedenikov tabernaklja Yasukuni pri narodnem spomeniku opraviča od 31. julija dvakrat dnevno molitve za zmago japonskega orožja.

Amsterdam, 28. avg. Kakor javlja angleška poročevalska služba, je prišlo 26 oseb ob življenje, ko se je v zgodnjih jutranjih urah ponedeljka zrušilo neko zavezniško letalo v Prestwicku (Ayrshire). Med mrtvimi je 7 članov posadke, 14 potnikov in 5 prebivalcev razdejane hiše. Dve hiši v sosesčini sta bili težko poškodovani.

Zagreb, 28. avg. Hrvatsko pošto ravnateljstvo objavlja, da je ustavljen poštni promet s španjo, Portugalsko in Francijo.

Umaknitev glavnine naših čet na severni breg spodnje Seine

Sovražnik je obležal v obrambnem ognju - Oporišča v Parizu so podlegla sovražnikovim premoči - Ogorčeni boji s sovražnikovimi stražami ob Marni - Hraber odpor marseillske posadke - V dolini Rhone so se naše čete po povelju umaknile proti severu - Nemški oddelek bojnih letal je bombardiral Melun - Močni angloameriški napadi v Italiji brez uspeha - Hudi boji v Rumuniji - Sovjetski napadi pri Baranovu, Ostrovu, Modohnu in Dorpatu so bili razbiti

Führerjev glavni stan, 29. avg. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:

Ob spodnji Seini smo umaknili glavnino naših čet na severni breg reke. Sovražnik, ki je pritiskal za nami, je obšel v obrambnem ognju. Ustavili smo nasprotnikove sunke z njegovih predmostov severno-zahodno od Pariza. Naša oporišča v mestu so po večdnem težkem boju podlegla sovražnikovim premoči.

Vzhodno od Pariza je zavil sovražnik sedaj na široki črti proti severu, da bi preko črte Châlons ob Marni-Château Thierry udaril v naš južni bok. Ob Marni so se razvili siloviti boji s sovražnikovimi prednjimi stražami.

Posadka Marseilla se tesno stisnena na ozkem prostoru v luki še nadalje junaško upira sovražniku.

V dolini Rhone so se naše čete na povelje umaknile proti severu.

Oddelek težkih bojnih letal je izvedel v pretekli noči osredotočen napad na sovražnikovo oporišče Melun južnovzhodno od Pariza.

V vodovju severno od Le Havra so potopile zaščitne ladje sovražnikov brzi čoln po hudem boju z rušilci in brzimi čolni zavarovano križarko. Pri tem smo izgubili en lasten čoln, 2 pa sta bila poškodovana. Izredna bojna sredstva vojne mornarice so potopila pred južno francosko obalo ponovno sovražnikov topniški brzi bojni čoln in neko stražno ladjo, kakor tudi manjšo edincio neugotovljenega tipa.

London in njegovi zunanji okraji so še nadalje pod ognjem orožja „V 1“.

V Italiji je nadaljeval sovražnik ves dan močne napade v jadranskem obalnem odseku, vendar pa je v izguz polnih bojih le malo napredoval.

V Rumuniji so se borili naši oddelki na obeh straneh spodnjega Pruta proti sovražniku, ki navlačuje od vseh strani. Južnozahodno od spodnjega Sereta je padel Buzau po težkem boju v sovjetske roke. Pri tem je bilo uničenih 27 sovražnikovih oklopnikov. V južnem delu vzhodnih Karpatov so na madžarskem mejnem področju v teku ogorčeni boji nemških in madžarskih čet proti prodirajočim sovjetskim bojnim skupinam.

Od Gozdnih Karpatov pa do Finskega zaliva je prišlo večeraj do večjih vojnih dogodkov le na predmostju ob Visli zapadno od Baranova, na področju zapadno od Ostrova, severozahodno od Modohna in na področju pri Dorpatu. V teh odsekih so bili sovražnikov napadi razbiti, sovjetske čete pa na več mestih v protinapadih vrzene nazaj. Le posamič so malenkostno napredovali.

Severnoameriški bombniki so napadli več krajev dunajskega velepodročja in Madžarske. Sunk sovražnikovih lovskih letalcev so bili usmerjeni proti zapadno-nemškemu področju.

V noči so odvrkla posamezna britanska letala bombe na mesta v renskem področju in na Vestfalsko.

Letalske obrambne sile so sestrelile 15 sovražnikovih letal, med temi 13 štirimotornih bombnikov.

Odlično zadržanje v napadu in obrambi

Führerjev glavni stan, 28. avg. K današnjemu vojnemu poročilu poročajo dodatno: V bojih ob Sanu in Visli, ki trajajo že od konca julija, se je posebno junaško ponovno borila v napadu in obrambi že mnogokrat v težkih bojih preizkušena 24. vzhodnoprusko oklopniška divizija pod vodstvom generalnega poročnika Reichsfreiherra von

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 28. avg. Finsko vojno poročilo z dne 28. avgusta se glasi:

„Na Karelski ozini so bili preganjeni manjši sovražnikov naskakovni oddelki. Severovzhodno od Ladoškega jezera in v smeri proti Ilomantsiju je bilo v več odsekih živahnejše sovražnikovo delovanje naskakovnih čet in topništva. Sovražnikov napadi na več mestih v jakosti čete so bili odbiti.

Iz drugih bojiščnih odsekov ne javljajo nič posebnega.

Ogorčeni boji ob vzhodnem Prutu in Seretu

Protinapadi madžarskih in nemških čet na vzhodnih Karpatih - Izjalovljenje sovjetskih prebijalnih poskusov med Narevom in Vislo

Berlin, 28. avg. Na področju severozahodno od Jelgave so zavrnile nemške čete vse sovražnikove sunke. Pri Modohnu so očistile stare, švdr, med Valko in južnim robom jezera Vinu pa so razbile več slabših boljševiških sunkov. Severnozahodno in vzhodno od Dorpata so nemški grenadirji z energičnimi protinapadi ustavili sovjetske čete.

Nemški bojni letalski oddelki so pri Jelgavi, Modohnu in Dorpatu stalno napadali zbirališča čet, kolone oklopnikov in vozil ter boljševiške čete. V nedeljo so izločili iz boja številne oklopneke in uničili nad 200, po večini motoriziranih boljševiških vozil.

Med Vislo in Bugom je izvršil sovražnik večeraj le napade v moči bataljona, ki so se povsed izjalovili. Nemško topništvo je uspešno obstreljevalo močne sovjetske izhodiščne postojanke. Težiče sovjetskih napadov je bilo zopet med Bugom in Narevom, vendar boljševiki tudi tamkaj niso imeli nikakih uspehov. V ogorčenih oklopniških bojih so izgubili na nekem mestu tega odseka 7 napadalnih topov in 12 oklopnikov. V nedeljo so razširile sovjetske čete svoje napade preko Nareva na bojno črto, ki poteka ob Bobru. Posrečilo se jim je, da so nekod prekoračile reko, vendar so jih Nemci s protinapadom potisnili na njen zapadni rob. Po še nepotrjenih vesteh so izgubili med Bugom in Narevom 19 oklopnikov, 7 napadalnih in 13 običajnih topov.

Na predmostjih ob Visli so bile izgube, ki so jih imeli boljševiki prejšnje dni, tako velike, da so morali ustaviti vse napade. V severozahodnem delu predmostja, pri Baranovu je prišlo večeraj do silovitih bojev, ki se trajajo. Skupina napadalnih topov in pionirjev pod poveljstvom majorja Behencka je uničila od 8 do 17. avgusta severozahodno od Baranova 67 oklopnikov, 56 težkih protitankov-

skih topov, 9 pehotnih topov ter številna boljševiška metala granat, strojnice, tovorne avtomobile in ostalo ročno orožje.

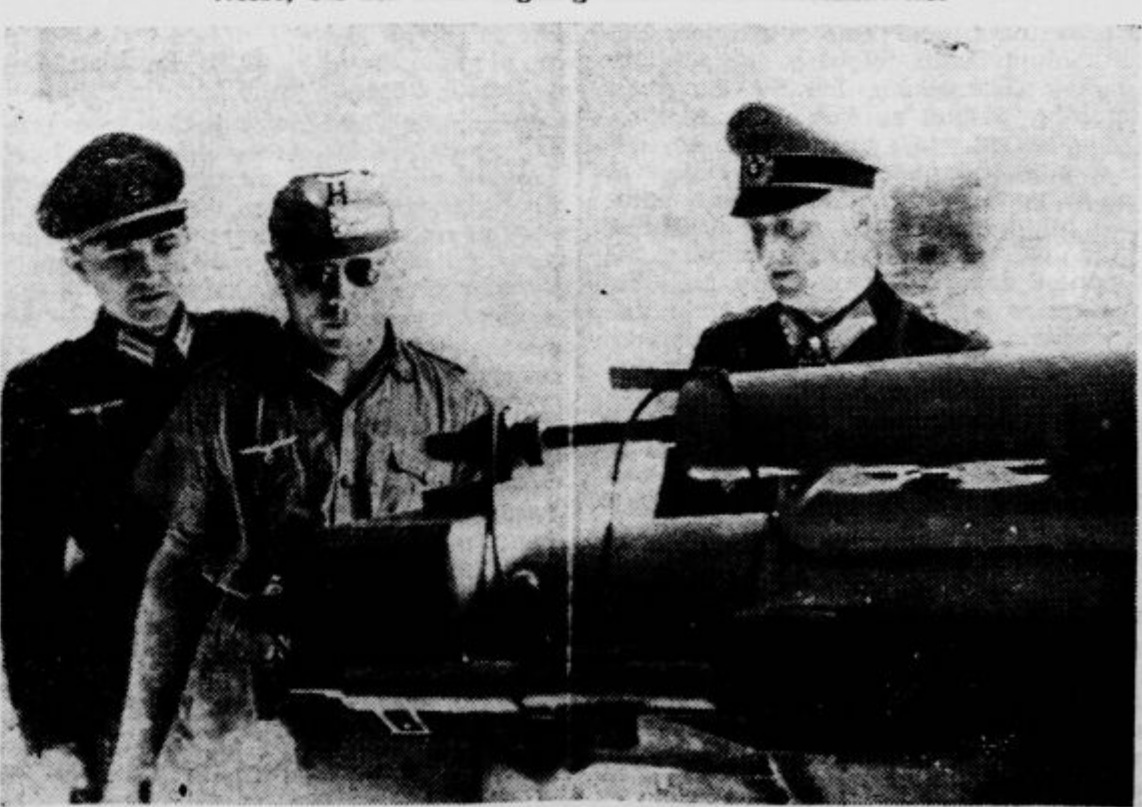
Dočim je na gozdnatih Karpatih dan mirno potekel, so se v Rumuniji nadaljevali težki prebijalni boji ob obeh straneh spodnjega Pruta. Brzi boljševiški oddelki so dosegli severni breg Dunava, preko Foksanja pa so prodrili proti jugozapadu. Severno odtoč so udarili vzdolž reke Trotusul proti madžarski meji. Skupno z nemškimi četami so se tamkaj postavile boljševikom po robu madžarske čete, ki so jih vrgle z zanosnim protinapadom nazaj. Sovjetske čete so imele pri tem hude izgube. Tudi severneje pri Piatri proti karpatiskim prelazom zabiti napadali klini so obležali v obrambnem ognju nemških in madžarskih čet. Na področju Ploestija in Bukarešte so siloviti boji z rumunskimi zarotniškimi četami.

Nemški lovski letalci so nadaljevali v nedeljo z velikimi uspehi že več dni trajajoče napade. Spričo živahnega sovjetskega letalskega delovanja so se čisto razvili boji, v katerih so bili nemški lovci mnogo boljše kakor sovjetski. Skupno so sestrelili lovci in protiletalsko topništvo 50 boljševiških letal.

Neomejeno naseljevanje židov v Palestini

Lizbona, 28. avg. Severnoameriški senator Robert P. Wagner je zahteval v nujni obliki, naj dovoli Velika Britanija židom neomejeno naseljevanje v Palestini. Izjavil je: »Ne morem najti dovolj besed za obsodbo odloka, ki krši vsak temeljni zakon in efektivno izključuje žide iz Palestine.« S tem zahteva severnoameriški senator ponovno odvzem arabskega ozemlja v korist židov.

Der Oberbefehlshaber einer Armee an der französischen Küste, General der Infanterie Wiese, bei der Besichtigung einer Heeresküstenbatterie

Aufn. Moosmüller/Atlantic

Vrhovni poveljnik neke armade ob francoski obali, general pehote Wiese, pri ogledu neke obalne baterije

Na dveh tirih

Komunisti delujejo pri nas še vedno na dveh tirih in pod dvema naslovoma: KPS in OF. OF jim je bila in jim je še vedno samo potrebno sredstvo za revolucionarno razgibanje kratkovidnih ljudi z najrazličnejšimi slepinami nacionalni, demokracijski in celo »buržujski« gestii, vendar pod trdnim in izključnim vodstvom zanesljivega komunističnega kadra, ki je ostal strumno povezan v KPS. OF še vedno ni nič drugega kot lažni plašč, trojanski konj, s katerim skuša KPS slepiti domači in tuji svet. KPS je žvela tudi po ustanovitvi OF svoje strogo ločeno doktrinarno življenje, medtem ko so vse ostale skupine takoj po vstopu v OF popolnoma izgubile svojo idejno in organizacijsko samostojnost in so se morale utopiti v komunistično. Komunistična partija je načelno zahtevala, da vsaka skupina, ki se je pridružila OF, brezpogojno opusti vsakršno samostojno delovanje, sama pa se ne le ni držala tega načela, marveč je svojo strankarsko propagando in organizacijo še bolj razvila in izgradila. S tem je KPS hotela doseči, da bi vse skupine, ki bi se pridružile OF, razen nje same, čimprej in popolnoma zgubile nadzorstvo nad svojimi članji in vsakršni vpliv nanje, tako da bi bili vsi odvisni samo od nje. Usoda vseh skupin, ki so se vjele v pajčevine OF, dokazuje, da se je KPS ta načrt v polnem obsegu posrečil.

Prejkušeni komunisti tvorijo v OF posebno vodilno kasto, kateri so pridržani vsi količnik vplivni položaji. Ti dobivajo po organizacijskih in propagandnih kanalih partije posebno navodila, ki so po svoji brezkompromisnosti precej različna od idejne in taktične robe, ki se prodaja lahkoverni množici pod firmo OF. Tako ima KPS za vzgajanje teh vodilnih kadrov še sedaj posebno »partijsko šolo«, v kateri uživajo učenci pristno komunistično duševno hrano brez lažnih narodnih in osvobodilnih primesi. Nobena druga skupina na kaj sličnega niti pomisliti ne sme.

Komunistična partija posveča ločeni vzgoji svojih članov posebno temeljito pozornost, da dobro izgrajeni razlikujejo taktiziranje partije pod naslovom OF od njenih resničnih, trajnih in končnih ciljev. Brez te posebne vzgoje partijcev bi sicer nastala nevarnost, da bi jih pogosti vrtoglavi preokreti njih vodstva popolnoma zbegali, da bi ne znali več ločiti taktike od ciljev in načel. Vprav nepoštena igra z načeli, v katero sili komuniste domači in svetovni razvoj, jim vleva, da posvečajo članom partije kar najbolj skrbno vžgojo in izdajajo zanje obširno posebno »literaturo«. Brez te vzgoje bi partijci ne razumeli ovinkov, ki jih dela njihovo vodstvo na poti do nespremenljivega cilja, komunistične revolucije in diktature.

Za svetovno javnost je kominternna razpuščena, ni pa tudi za partije in partijce. Zanje je bil »razpust« kominterne le taktična trenutna potreba. Da se za komuniste ni prav nič spremenilo, izhaja tudi iz jasnega smisla zgolj partijcem namenjenih najnovejših komunističnih »literatur«. Znan komunist Boris Žihari je napisal v tem letu pod ugodnim geslom »Proletariči vseh dežel — združite se!« brošuro z naslovom »Tri razdobja v razvoju delavskega gibanja«. V njej beremo tudi tele

besede: »Marx in Engels sta genialno predvidevala pot, po kateri mora delavski razred v svojem boju stopati do zmage. Nakazala sta delavskemu razredu njegovo bojno strategijo in taktiko, ki sta jo velika nadaljevalca Marxovih in Engelsovih zamislili, Lenin in Stalin, privedla do celotnega sistema v vadi o revolucionarnem boju proletariata. Najvišji izraz združitve delavskega gibanja z znanstveno revolucionarno ideologijo je revolucionarna Partija proletariata. Partija zmagovalnega proletariata, Vsevezna komunistična partija (boljševikov) je postala vzor za vse ostale partije revolucionarnega proletariata. Temelji, na katerih je zgrajena ta najvišja tvorba revolucionarnega delavskega gibanja, so obče obvezni temelji vsake komunistične partije... Idejno-teoretična in praktična organizacijska načela Vsevezne komunistične partije (boljševikov) so zategadelj neogibno izhodišče slehernega pouka o marksizmu-leninizmu.

Prav tako je zelo značilno, da je KPS čutila potrebo pravo tudi izdati referat Dimitrova, ki ga je imel na VII. kongresu kominterne leta 1935. Referat ima naslov »O kadrih« in v njem beremo med drugim tudi tole: »Kateri osnovni kriteriji naj nas vodijo pri izbiri kadrov? Zvestoba Partiji, prežvešana v borbah... Discipliniranost in boljševska prekljenost tako v boju proti razrednemu sovražniku, kakor v nespravljivosti z vsemi od lini od linije boljševizma... Za naše voilne kadre ni dovolj, da vedo, kaj morajo delati, ampak morajo znati to tudi z boljševiško vztrajnostjo in revolucionarnim karakterjem ter voljo ožvotvarjati...«

Nič manj značilno ni dejstvo, da je KPS v tem trenutku, ko s pravcato agitacijsko ofenzivo zahteva, da se vse skupine in vsi posamezniki brezpogojno podredijo »vsepartijskemu gibanju OF«, izdala »Organizacijske temelje marksistične partije«, v katerih s citiranjem Lenina poudarja o ločilni pomen strogo centralistično organizirane partije, ki se odlikuje po tem, da »ni navaden odred, marveč vojaški odred, zavedni marksistični odred delavskega razreda, ki je oborožen z znanjem o družbenem življenju, z znanjem o zakonih razrednega boja in zato sposoben voditi delavski razred, načelovati njegovemu boju...«

Te odkrite besede komunistov komunistom naj si dobro zapomnijo vsi, ki najv o ocenjujejo naše komuniste po njih slepljnih geslih, ki so namenjena le širši vrstam lahkovernih pristavev OF. Komunisti delujejo na dveh tirih. Lažni tir se imenuje OF, resnični je KPS. To nas prepričuje, da niso komunisti odstopili niti za las od svojih prevratnih družbenih in političnih ciljev. Oni so bili in so ostali slepi služabniki kominterne, ki jih je vzgojila in jih vzdržuje. To izso izhaja iz gornjih dokumentarnih citatov. Pri vseh taktiziranjih naših komunistov moramo imeti stalno pred očmi, kaj so za vse komunistične partije sveta »obče obvezni temelji«. Če bomo imeli stalno pred očmi, da je po izjavi predsednika OF Josipa Vidmarja KPS njena duša in hrbenica, potem nam bo vedno jasno, da so cilji KPS tudi cilji OF.

Ljubljanska okolica je protikomunistična

Lepo ljudsko zborovanje v Sostrem

Nedeljo za nedeljo se vrste v ljubljanski okolici ljudska zborovanja, na katerih domače prebivalstvo izpričuje svojo narodno zvestost in svoje odločno protikomunistično prepričanje. To nedeljo se je tem krajem pridružila tudi velika dobrosrčna občina, ki je imela lepo in pristno ljudsko manifestacijo v Sostrem. V krasnem poletnem jutru se je zbrala iz vse občine in tudi iz sosednjih krajev velika množica ljudi, ki so ji dajali še posebej pestro sliko fantije in dečletja v narodnih nošah. Zborovalnice je bilo na svečano okrašenem prostoru pred cerkvijo, kamor so ob 8 zjutraj prispeli tudi okrajni načelniki Maršci kot zastopniki predsednika generala Rupnika predstavnikov poveljstva Slovenskega domobranstva podpolkovnik Vizjak z stotnikoma mž. Skofom in dr. Capudrom in drugi gosti. Poleg množice jih je sprejela tudi domača četa domobranstva. Vsi ljudje so se nato zgnili na zborovalni prostor ter ga docela napolnili.

Zborovanje je otvoril in vodil domači župan Trkov. Prvi govornik je bil urednik France Krežmar, ki je v jasnih stavkih očital vzroke in pot našega trpljenja v zadnjih treh letih. Vsi moške, ki so se zavedali svoje odgovornosti do naroda, so imeli le eno misel, ohraniti narod pred pogubo. Prišli pa so komunisti, ki so hoteli zlorabiti zbežano ljudstva za svoje temne namene, ter so začeli pripravljati komunistično revolucijo. Prinesli so nad nas nesrečo, kakršne naš narod še ne pomni. Da se je zopet rešimo, je potrebno, da odstranimo njen vzrok in ta je komunizem. Proti njemu se moramo

boriti z orožjem in z idejo Borba ne bo končana, dokler komunizem pri nas ne bo popolnoma strit in uničen.

Naslednja govornica gđ. Pirihova, je govorila iz srca predsem navzočim ženskam in dekletom. Pokazala je, kako morejo in morajo tudi one v lastnem interesu in v interesu vsega naroda sodelovati v protikomunistični borbi. Za ženske, ki so šle med komuniste ali poslate tja svoje moške ali sinove ni več prostora v vrstah slovenskega žensstva.

Zadnji govornik je bil delavski zastopnik Meks Jan. Naše hudo trpljenje, je med drugim poudaril, nam je prineslo tudi nekatere dobre sadove. Iz njega se je predvsem porodilo naše domobranstvo, iz njega vstaja popolna politična enotnost našega naroda in iz njega raste jassen program, kako naj si uredimo svoje gospodarsko in socialno življenje. Ta program, ki temelji na kričanski pravici in slovenski tradiciji, je že izdelan in nudi delavcu jamstvo, da bo prišel do svojih pravic kot enakoverden čimtelj z delodajalcem. Enotnost vsega delavstva bo odstranila še zadnje ovre, ki jih predstavljajo ostanki židovsko-kapitalistične miselnosti.

Vsi trije govori so naredili na poslušalce vidno močan vtis, tako da so jih ljudje ponovno prekinjali z vmesnimi pritrjevalnimi klici in poskajem. Vsa govornika je bil ob zaključku nagradjen z velikim aplavzom. S skupnim petjem »Hej Slovenci« je bila ta močna in obenem pristna ljudska manifestacija zaključena.

Žili za orodje svojega zločina. Ni še gotovo ali bosta ostali pri življenju, vsekakor pa bosta slepi.

Brezvestni atentat s peklenimskim strojem dokazuje, da je komunistični terorizem ohranil vse odvratne znake svojega brezvestnega zločina, ter da je le slepilo za največje, ako zatrjujejo, da se hoče boriti kot »redna vojska«. Istočasno pa je tudi dokaz obupa, ki se bolj in bolj polasta ne le navadnim pripadnikom komunističnih krdel, temveč tudi njihovih kolovodjaj, da se morajo zatekati k tako odvratnim in zahrbtnim bojnim načinom. Za domobranci pa bo komunistični zločin v Stični le nova pobuda, da še podvoje svoje napore za čim hitrejšo uničenje rdeče morilske družine. Enega duha z njimi je vsa poštena slovenska javnost, ki sočustvuje z žrtvami in njihovimi svojci ter iz dna srca obsoja komunistično moralno pokvarjenost.

Poplave v Švici

Bern, 28. avg. V različnih pokrajnah Švice, tako pri Lucernu, v pokrajini Glarn in Simmentalu je povzročilo neurje mnogo škode. Nekaj mestnih delov Lucerna je bilo popolnoma poplavljenih in železniški promet na kolodvoru v Lucernu je bil popolnoma prekinjen.

Ponovno potrjena Mihaelova sleparija

Uradna sovjetska izjava o kapitulaciji rumunskih izdajalcev

Stockholm, 28. avg. Uradna izjava sovjetskega zunanjskega komisarja je ponovno razkrinjala rumunskega izdajalskega kralja in njegovo kiko kot politične sleparje in lažnive. Kakor je znano, je objavil Mihael v vojem prvem oklicu rumunskemu narodu da je Rumunija sprejela pogoje premirja, ter s tem vzbudil vtis, da je vojna za Rumunijo končana in ji zagotovljena naklonjenost Moskve. Moskovski zunanji komisarjat pa je izjavo rumunskih badogljivev tako popravljal, da ne obstoja nik kot premirje med Sovjetsko zvezo in Rumunijo. Ta nova sovjetska uradna izjava ponovno potrjuje, da ni nobenega govora o podpisu kake pogodbe o premirju. Izdajalska kika v Bukarešti je pač sklenila, da po nje premirje, toda ta odločitev je ostala do danes le enostranska, ker Sovjetska zveza še ni pripravljena, da bi sklenila podpis premirja. Obstoja torej še vedno vojno stanje med Sovjetsko zvezo in Rumunijo in vsi proglasi kralja Mihaela in njegovih somišljenikov niso nič drugega kakor popolnoma sleparski manevr, ki naj vrže rumunskemu narodu pesek v oči.

Švčarsko mnenje o rumunskem izdajstvu

Bern, 28. avg. List »Basler Nachrichten« se bavi z izdajstvom rumunskih kraljeve klike in ugotavlja, da je bila dana v teh dneh možnost da lahko spremenimo svoje mišljenje. Na odgovor na vprašanje, kakšni so pogoji, ki bi državi za izdajstvo postavljeno izjavila list: Ali ne poznamo teh pogojev že davno? Ne. Štetokrat so jih jasno poudarjali: 1. brezpogojna kapitulacija, 2. brezpogojna kapitulacija, 3. zopet brezpogojna kapitulacija. V tem se je anglo-ameriška umetnost izpela teoretično praktično pa je mogoče vse države dobro po- učitvati usoda Italije in njene brezpogojne kapitulacije. Ali bo Rumunija, vrnuje list ob koncu, podala kak drug primer?

Nov klic iz Varšave za pomoč

Stockholm, 28. avg. Kakor javlja »poljska« brojavna agencija, je prejel Mikolajczyk od »zastopnika« ministrskega predsednika »v Varšavi« prošnjo, naj takoj poskrbi za dobavo živil, oblek in čevljev, ker je 250.000 ljudi v Varšavi izgubilo vse svoje premoženje v požaru, ki je divjal skoraj po vsem mestu.

Bern, 28. avg. O položaju v Varšavi javlja »Suisse«: Na sovjetski strani trde, da se bore poljski uporniki iz Sovjetske zveze sovražnih vrstov, javno mnenje v Londonu in Washingtonu pa nasprotno z odobravanjem gledajo na varšavsko uporniško gibanje.

Ta prepričanje zaveznikov taboru potrjuje znova, da ni mnogo vrednih toliko opevana »enotnost«, medtem pa krvave uporniki, ki plačujejo svoje zaupanje s krvjo. Ponavlja se vedno ista slika in vendar se še dobe ne umneži, kakor potrjuje primer Rumunije.

Po poročilu lista »Suisse« iz Varšave trdijo v Moskvi, kakor prej, da se uporniki bore iz Sovjetske zveze sovražnih vrstov, v Londonu in Washingtonu pa nasprotno z odobravanjem gledajo na varšavsko uporniško gibanje.

Ta prepričanje zaveznikov taboru potrjuje znova, da ni mnogo vrednih toliko opevana »enotnost«, medtem pa krvave uporniki, ki plačujejo svoje zaupanje s krvjo. Ponavlja se vedno ista slika in vendar se še dobe ne umneži, kakor potrjuje primer Rumunije.

Titovi »bratski pozdravi« poljskemu sovjetu

Stockholm, 28. avg. Predsednik poljskega sovjeta je prejel Titovo brzojavko, v kateri pošilja boljševičkemu poljskemu odboru kot pravemu zastopniku demokratske Poljske »bratske pozdrave in izraze simpatij«.

Enaka brata sta se znašla Tolovski maršal, ki ga vzdržuje Moskva, pošilja boljševičkim Poljskom, ki jih je spravil Kremelj pokonci, »bratske pozdrave«. Tukaj jasno vidimo sovjetsko režijo in čutimo napad na London.

Bivša nizozemska kraljica v službi židov

Stockholm, 28. avg. Bivša kraljica Wilhelmina je prevzela, kakor objavlja uradna izjava »Uradne nizozemske vladne novinarske službe« v Londonu, protektorat nad židovskim krožkom nizozemskih državljancov v Angliji, k kor tudi nad židovsko organizacijo nizozemkega jezika v Zedinjenih državah.

Attlee v Italiji

Stockholm, 28. avg. Namestnik britanskega min. predsednik Attlee je sedaj v Italiji, kjer nadzoruje britanske in ameriške čete pri Caserti severno od Neaplja.

Ameriško-Indijska pogajanja o letalskem prometu

Zeneva, 28. avg. Po neki Reuterjevi vesti iz Washingtona je objavil državni departement, da so imeli zastopniki Indijske vlade in Zedinjenih držav nedavno v Zedinjenih državah več informativnih posvetovanj o zasebnem letalstvu po vojni. Obe stranki želita, da bi dosegli praktične ukrepe za pravčasno razširjenje in razvoj mednarodnega letalstva v korist narodov sveta.

Cilj Washingtona, da bi ustvaril po vojni ameriški letalski monopol, postaja vedno očitnejši. V Londonu opazujejo severno-ameriška stremeljenja že dalje časa z nezadovoljstvom, ker gredo na račun Anglije. Ne glede na svoje zaveznike pa goji Washington svojo imperijalistično politiko vedno jasneje ter vdira, kakor potrjujejo pogajanja, z Indijo, na najbolj občutljiva britanska interesna področja.

Stockholm, 28. avg. Sodelavec »Daily Maila« za zadeve letalskega prometa Begnalu je izjavil po neki londonski vesti, da je odbor strokovnjakov sporočil britanski kabinetu, da lahko smatira skoraj vse načrte za britanska povojna prometna letala kot zastarela. V uvodnem članku lista ugotavlja, da je dokazana »popolna nesposobnost vlade« pri ustvarjanju povojne letalskega prometa. Na drugi strani Atlantika ne potrebuje zasebno letalstvo državne kontrole in se ameriška letalska industrija zaradi britanske birokracije jača ter bo postala hud tekmeč britanski.

Ameriški diplomat proti angleški politiki v Indiji

Zeneva, 28. avg. Newyorški komentator Pearson poroča po vesti angleške poročalske službe v listu »Washington Post«, da je angleška vlada pozvala ameriškega poslanca v Londonu Philippsa, naj zapusti London. Ameriški novinar pravi, da je Philipps grozovito razsrdil angleške diplomate in sicer prav posebno s pismom Rooseveltu, v katerem močno kritizira britansko politiko v Indiji. Na temelju tega pisma, ki ga je ponatisnila »Washington Post« in ki je vplivalo kot bomba, so angleški krogi zahtevali takojšnjo pojasnitev. Eden je bilje sporočil ameriškemu zunanjemu ministru, da je Philipps v Londonu »persona non grata« in da je Angležem Indija več vredna kot tisoč Philippsov. Philipps je sicer izjavil, da izraža pismo njegovo osebno mnenje o Indiji in o britanski indijski politiki in da mu je žal samo to, ker je bilo pismo objavljeno. Izjavil je, da upa da druga stila pisma, v katerih se je še ostreje izražal, ne bodo prišla v javnost. Cordell Hull je objavil, da je prišlo to pismo v javnost preko podtajnika Sumnerja Wallasa.

Velike poplave v Indiji

Amsterdam, 28. avg. Velike poplave so povzročile na jugu severozapadne indijske province Cujarat ogromno gospodarsko škodo, kakor javlja britanska poročevalska služba iz Bombaya. Vse reke so prekoračile svoje bregove in izpremenile obširna področja v ogromna jezera. Več krajev je bilo popolnoma poplavljenih in so prebivalci ostali brez strehe.

Če govori Reuter tako nenadoma o škodah poplave, potem je gotovo v zvezi z vedno bolj še širčimi vestmi o nevarnosti lakote, ki grozi Indiji, in bo sedaj vreme, če izbruhne lakota, krivo lakote.

Razkrita vojna krivdca

Berlin, 28. avg. V uvodniku »Razkrita vojna krivdca« se bavi »Berliner Botsenzeitung« z izjavo angleškega poslanca Mc. Govern, ki je dejal, da je Churchill že dolgo pred izbruhom vojne dobil od Roosevelta zagotovilo o ameriški pomoči. List pravi, la je angleški tisk to izjavo nalašč popolnoma zamolčal, ker pač ne spada v okvir angleške propagande. »Berliner Botsenzeitung« pravi, da je tem važnejša, ker avtentično razkriva Churchilla kot vojnega krivca v trenutku, ko bi hotel »stopiti kot osvoboditelj, maščevalec in sodnik. Že l. 1936 je Roosevelt v krog z velikim navdušenjem sprejel Churchillove besede: »Nemčija bo premočena, močamo jo uničiti, a še dolgo pred izbruhom vojne in še preden je prišel Churchill uradno na oblast, je Roosevelt tako energično poudaril zahtevo Ze inenih držav po vdrtvu v reparskih vojnah in po njih izko izstjanju, da je uradni »Washington Post« že sromladi l. 1939 zapisal, da morajo Ze inene države prevzeti voilstvo pri učenjavanju diktatur, bošisi z grožnjami ali pa, ako to ne bi zadoštal vo, s pomočjo voine Sp lio tega je ob koncu koncu tudi priznaje ameriško postopanje z Anglijo polno zasluženo plačilo za zločinstva, ki so jih zakrivil Churchill in njegova kika.

Demanti o vladni krizi na Madžarskem

Budimpešta, 27. avg. Agencija MTI javlja: Poročila inozemskih agenci in radijskih postaj o vladni krizi v Madžarski so popolnoma izmišljena.

Umiranje britanskega imperija

Stockholm, 25. avg. V merodajnih gospodarskih krogih Zedinjenih držav pričakujejo, da bo sklenjena neke vrste carinska zveza s Kanado. Menijo, da bo bližnji trgovinski dogovor med obema državama velik korak na poti k takšni carinski zvezi. S tem v zvezi je zbudil tudi v Zedinjenih državah veliko zanimanje govor Kanadčana Brookeja Claxtona, ki velja za enega izmed najožjih sodelavcev ministrskega predsednika Mackenzija Kinga. Claxton je izjavil, da mora biti trgovinski promet med Kanado in Zdrženimi državami čim bolj neoviran in prost vsakršnih carin.

Izvajanje te politike bi pomenilo močan udarec za britansko trgovino v Kanadi in praktično konec sistema v Ottawi. Na kanadskem trgu bi bila Velika Britanija močno zapostavljena in prid Zedinjenim državam.

Spremembe v argentinski vladi

Madrid, 28. avg. Argentinski ministrski predsednik je po poročilu agencije EFE iz Buenos Aires sprejel ostavko pravosodnega in prosvetnega ministra Alberta Oladrcha in mu izrekel zahtvo za storjeno deo. Oladrch je izjavil, da bo ostal tudi v nadalje zvest načelom argentinske revolucije.

Silen vihar na Jamajki

Amsterdam, 26. avg. Kakor javlja britanska poročevalska služba iz Kingstena, je divjal ob koncu tedna nad Jamajko vihar, ki je po dosedanjih cenitvah zahteval nad 30 smrtnih žrtve. Nadalje javljajo, da je povzročil vihar ogromno gospodarsko škodo. Velik del žetve je bil uničen.

Zeneva, 28. avg. Na Jamajki je silen orkan porušil 1000 stanovanjskih hiš število ljudi, ki so ostali brez krova, je zelo veliko. Uničen je velik del dragocenih naslovov. Dosele so smorčili, da je terjaj orkan 30 smrtnih žrtve.

Angleška letala nad Švedsko

Stockholm, 28. avg. V noči na nedeljo je v letelito večje število britanskih letal v več valovih nad Švedsko kakor je objavil švedske vojske. Nastopila je švedska protiletalska obramba. Po mnenju lista »Stockholm Tidningen« je v letelito švedski značni prostor najmanj tisoč letal.

Gospodarstvo

== Gospodarske vesti iz Hrvatske. Centrala za delavsko zavarovanje v Zagrebu poroča, da je bilo leto v aprilu na področju Hrvatske zavarovanih 182.600 delavcev in nameščencev. To je sicer nekoliko več kakor v maju t. l., vendar za 1.5% manj nego v lanskem aprilu. — V zadnjem času je bila izdana vrsta ukrepov za reorganizacijo hrvatskega zadrudništva. Zadruge bodo v bodoče vključene v poslovnih centralah in v revizijskih zvezah, naj vsi pa bo glavna zadrudna zveza. Hrvatska bo imela v bodoče pet revizijskih zvez, in sicer Zvezo hrvatskih kmetičkih zadrug, Zvezo obrtnih zadrug, Zvezo uadinskih zadrug, Zvezo delavskih zadrug in Zvezo nemških kmetičkih in obrtnih zadrug. Za novo organizacijo zadrudništva je bil odobren kredit 50 milijonov kun.

== Gospodarske vesti iz Srbije. Finančni minister je izdal novo ločbo za vnovčenje žetve. Po teh določbah bodo plač valj pri odkupu kmetijskih proizvodov do 30% v državnih obveznicah. Te tvorijo 14.4% procentnega državnega posojila, ki znaša 2 milijardi dinarjev. Nadalje sporočajo, la lahko vsi zavezanci zemljarine uporabijo državne zadolžnice, ki so jih prejeli za oddane kmetijske prideleke za plačevanje zemljarine v letu 1944. v nominalni vrednosti za plačevanje posebnega vojnega dolatka. — Vodja srbske žitne centrala je izdal novo naredbu o najvišjih cenah za žita, stročnice, slamo in seno. Tako znaša cena pšenici v Srbiji 1270 din za 100 kg brez potnih stroškov, v Banatu pa 1250 din. K temu pride še zavarovalni povisek v snezku 207 din. Ostale cene so v skladu s temi osnovnimi cenami.

== Madžarsko-italijanski kliring. S sodelovanjem nemške obračunske blagajne v Berlinu so sklenili te dni nov italijansko-madžarski plačilni dogovor, ki urejuje obveznosti, nastale v italijansko-madžarskem blagovnem prometu po 18. marcu leta 1944. V ta namen bo ustanovljen pri italijanskem zavodu za izmenjavo poseben madžarski klirinski račun. Obračunski tečaj za italijanske dolžnice znaša 609 lir za 100 pengov, madžarski dolžniki pa bodo plačevali 16,74 penga za 100 lir. Obveznosti, ki so nastale pred 18. marcem leta 1944, bodo urejene po prejšnjih določbah.

== Racioniranje živil v nekaterih evropskih državah. V Zenevi je izšla zanimiva študija o racioniranju živil v nekaterih evropskih državah. Ta študija se nanaša na Nemčijo in Finsko ter Švedsko, Švico, Francijo, Belgijo in Nizozemsko. V maju do junija t. l. je znašala hrnilna vrednost racioniranih živil v Franciji 1050 kalorij, v Belgiji 1333 kalorij, v Nemčiji je 1503 kalorij, v Švici 1600 kalorij, v Švedski 1700 kalorij in v Nizozemski 1750 kalorij. Pri teh številkah pa je treba upoštevati, da v primeru Nemčije ni upoštevana dodelitev krompirja, ki predstavlja v Belgiji 30% kalorične vrednosti racioniranih živil. Zato pa je na drugi strani v drugih državah možnost nakupa živil na prost m trgu večja, kar velja zlasti za Švico in Švedsko.

== Ameriške vojne dobave na kredit. — Roosevelt je ameriškemu kongresu predložil poročilo o dobavah vojnega materiala zaveznikom po zakonu o zakupu in posojanju in je moral ob tej priliki znova prosi za podaljšanje veljavnosti omenjenega zakona. V svojem poročilu navaja med drugim, da so znašale doslej ameriške dobave na kredit po zakonu o zakupu in posojanju 28,3 milijarde dolarjev. Povračilo teh naraščajočih terjatev ne povzroča skrbi samo Angležem; tudi ameriški finančniki opajo z zaskrbljenostjo naraščanje računa terjatev za te dobave. Nemir se prav tako polasta ameriških davkoplačevalcev, ki morajo končno zbrati potreben denar za te dobave na kredit. Američane še bolj vznemirjajo vesti iz Anglije, po katerih zastopajo nekateri stališča, da Anglija iz moralnih razlogov ni zavezana plačati te dobave.

Obvestila »Prevođa«

Oddaja naročilnic za september

Prejemnikom živilskih nakaznic v Ljubljani strogo naročamo, da takoj, ko prejmejo živilske nakaznice za september, najkasneje pa do 3. 9., oddajo naročilnice, s katerimi so opremljene živilske nakaznice, svojemu trgovcu ali zadrugi, odnosno kuhinji ali gostilni, ako se tam celodnevno hranijo. Družine naj oddajo vse naročilnice naenkrat in na prvo naročilnico napišejo ime in naslov družinskega glavarja.

Kdor naročilnice ne bo oddal do 3. 9., ni opravičen zahtevati racioniranih živil od trgovca, četudi je vpisan pri njem kot redni odjemalec. »Prevođa«, Novi trg 4/II, bo sprejemala po 3. 9. naročilnice le od onih potrošnikov, ki se bodo izkazali, da so živilske nakaznice sprejeli po tem dnevu.

Razdeljevalci racioniranih živil v Ljubljani sprejemajo od svojih stalnih odjemalcev naročilnice za mesec september do 3. 9. Naročilnice naj, kot do sedaj spejajo ali sešijejo po družinah in na zunanjo stran napišejo ime in naslov glavarja. Na to naj jih uredijo po abecednem redu kakor so vpisani v seznamu odjemalcev. Tako urejene naj vložijo v papirnate vrečke, na katerih je napisan naslov predložitelja in v številkah, koliko naročilnic za posamezne vrste blaga je vložilnih. Vse to je treba oddati do 6. 9. »Prevođa«, Novi trg 4/II. Potrošniku, ki naročilnice ni pravčasno oddal, dobavitelj ne sme izdati blaga, do katerega opravičuje živilska nakaznica.

Malomarno striženje odrezkov

Opozarjamo vse trgovce in zadruge v Ljubljani, da polagajo večjo pažnjo rezanju odrezkov. Odrezke vsake živilske nakaznice je treba rezati posebej. Posebno opozarjamo na nakaznice namenjene mladini. Teh ne smejo rezati trgovci po več skupaj, temveč ločeno, ker se odrezki ene živilske nakaznice ne pokrivaajo z odrezki druge.

Dogaja se, da so stranke zaradi malomarnega rezanja odrezkov oškodovane. Opozarjamo, da Prevod v bodoče ne bo priznal na polovične, oziroma slabe rezane odrezke nobenega blaga, katerega bi »prevod« nakanadno delil.

Darujte za Društvo slepih!

Kronika

* **Zenska pomoč v obrti.** Mnoge nemške žene, ki jih v okviru odredb o totalni vojni še niso zaposlile v obrtoveni industriji, so se javile za začasno službo v različnih rokodelskih pogonih. Tako se je na primer javilo precej žensk za kleparski poklic, nekateri pa bodo dobile zaposlitev tudi pri urarski industriji, v delavnicah za radijske aparate in pri podjetjih za lokirne instalacije.

* **Vse služkinje na področju Nemčije** se morajo brez izjeme javiti zaradi zaposlitve v obrtoveni industriji. Namen te zglasitve je sestav seznamov o zaposlitvah služkinj v gospodinjstvih po stanju 1. avgusta 1944. Pristojne oblasti bodo na podlagi seznamov določile, katera gospodinjstva smejo obdržati hišne posle in katera morajo ostati brez njih.

* **Delavci z Vzhoda dobe posebne značke.** To velja posebno za delavce s področja Bele Rusije in iz Ukrajine. V Nemčiji se nahaja na tisoče delovnih moči, moškega in ženskega spola z vzhodnih dežel. Reichführer Himmler je podpisal dekret o novih značkah, po katerih se bodo ločili delavci z Vzhoda. Delavci in delavke bomo nove značke nosili kakor doslej na rokavih.

* **Omejitve pri nemški pošti.** V smislu odredb o totalni mobilizaciji je nemška pošta ustavila vsako dostavljanje poštnih pošilk ob nedeljah in praznikih. Prav tako se ne dostavljajo več ekspresne pošiljke.

* **Oče in sin sta bila odlikovana.** S križcem za vojaške zasluge 2. razreda sta bila odlikovana Korošca Maks Winklerja iz Sternwaga. Starejši služi pri Todtovih organizacijah. Skoro istočasno je prejel odlikovanje z železnim križcem 2. razreda tudi Winklerjev sin Maks, ki služi kot desetnik v nemški vojski.

* **Naseljavanje Židov v Palestini.** Karor javlja agencija Reuter, je pozval ameriški senator R. E. Wagner po radiu britansko vlado, naj takoj dopusti židom neomejeno priseljevanje v Palestino.

Iz Ljubljane

Dajte kri pomoči potrebnim!

Splošna bolnišnica v Ljubljani sporoča: Življenje nekaterih bolnikov je v nevarnosti, če se pri njih ne izvrši pravočasno pretok krvi. V ta namen se je tukajšnji bolnišnični javilo pred časom veliko število ljudi, ki so bili vedno pripravljeni dati v potrebi svojo kri bolniku. Zaradi izrednih razmer pa je njih število znatno padlo. Zato je potrebno, da se število kriodajalcev poveča.

Kri more dati brez škode za svoje zdravje le zdrav človek med 20. in 50. letom. Pretok krvi se izvrši brez bolečin. Dajanje krvi ni nikakoli poškodljivo, če pa človekoljubno dejanje v boleznih pomoči potrebnim. Vendar se bolnišnica oddolži za dano kri s honorarjem Lir 1.50 za en ccm, mestni preskrbovalni urad pa z dodatno živilsko nakaznico za 14 dni.

K zadnjemu pozivu so se odzvale predvsem žene, ki so dobrodošle: naj bi bile vglede modnim, zlasti krepkim in boljše hrane. Potrebna zdravniška preiskava in pregled krvi se izvrši na I. krg. odd. vsak ponedeljek in sredo med 10.—11.

* * *

u— **Novi grobovi.** Kot žrtve sovražnega letalskega napada je preminil g. Milen Mikuš, K. večnemu počitku so ga položili včeraj popoldne na pokopališču pri Sv. Križu. — Zrtve podlega atentata je postal uradnik Poštne hranilnice in domobranski nadporočnik Dragotin Bano in njegova hčerka Majda K. Pokopali so ju včeraj popoldne na pokopališču pri Sv. Križu. — Umrla je gospa Jenko Josipina roj. Sega. Pogreb drage pokojnice bo v četrtek ob 6. uri izpriredil hiše žalosti. Obrišna ulica št. 10, na viško pokopališče. — Umrl je vzorni uslužbenec trdnice I. Pogacnik Timofej Žučkov. Na zadnji poti ga bodo spremili v sredo ob 14. iz kapelice sv. Petra na Za'ah na pokopališču K. Sv. Križu. — Naj v miru počivajo! Svojem izrekanu naše iskreno sožalje!

u— **Sv. maša za pokojno gospo Zore Marijo iz Smartnega** pri Litiji bo v cerkvi sv. Petra v petek, dne 1. septembra ob pol 8. uri pri glavnem oltarju.

u— **Smrtna kosa.** V ljubljanski bolnišnici so umrli ob 18. do 24. avgusta: Lampo Stanislav, 9 mesecev, sin zidarja, Gorenja vas 7; Kobi Franja, rojena Žitnik, 78 let, posestnica, Dalmatinova ulica 11; Svarc Ida, 2 leti, hčerka mestnega delavca, Smartinska ulica 21; Pečnik Primož, 2 leti, sin delavca, Mladinskih zavetščev — Vič; Jancigaj Ivana, rojena Gaber, 62 let, sooproga za opravljanje županijskih poslov pooblaščenega generalnega tajnika, Lepodvorska ulica 21; Deu Julij-Rajko, 44 let,

bančni uradnik v pokoji, Malgajeva 6/II. Gregorič Franc, 73 let, železniški zvezničnik v pokoji, Slapničarjeva ulica 10; Sattler Angelo, 56 let, železniški zvezničnik v pokoji, Medvedova ulica 8.

u— **Potrošniškim kuriva.** Ker ni dospel dovolj niti trbovelskega niti velenkega premoga, dobijo domačinstva na neizbrpane odrezke za julij in avgust šlezjski premog. Prizadeta domačinstva se opozarja, da odvajajo ta premog takoj pri svojih dobaviteljih in odvoz po možnosti sama oskrbe. — Sindikat trgovcev s kurivom.

u— **Večjo uporabo blitve** (m ngold) priporočajo zdravniki v sedanjih vojnih razmerah zaradi tega, ker je ta vrsta špinače uporabna v vseh mogočih oblikah. Užijemo jo lahko v surovem ali kuhanem stanju, stebila blitve so, če jih skuhamo in primerno zabelimo, izvrstno nadomestilo za beluše. Blitva vsebuje mnogo dragocenih vitaminov in železa, zato bi jo morali ceniti v vsemem gospodinjstvu, še posebno pa pri družinah s številnimi otroci.

Biblioteka tombola

Danes, v sredo, 30. t. m., bomo pričeli deliti dobite.

Vsi dobitniki tombolskih dobikov bodo v lokalni za tombolo v Gradšču. Vsak naj pri dvigu katerega koli dobika predloži tombolsko tablico.

V četrtek popoldne zaradi žrebanja ne bomo izdali drugih dobikov kot je tombolske. Dobitke dvigajte med uradnimi urami od 8. do 12. in od 16. do 18. V teh urah so sotrudiškom Zbornika ZP na razpolago dolžnostni izvodi, ki jih prejemete brezplačno.

Z informacijami glede nakupa knjig, ki jih je založila ZP. Vam predstavljamo v tombolskem lokalni v Gadišču 4.

u— **Izmed vseh umetnosti** je glava najbolj človeku in tudi najbližjemu vpliva na njega. Da jo moremo prav uživati, je neobhodno potrebno, da se v njej izobražujemo že od mlada. Najmlajši tisti poski v vseh panogah glasbe daje šola Glasbene Matice, ki sprejema gojence od petka 1. septembra dalje za novo šolsko leto. Redni pouk se bo začel v četrtek 7. septembra. Vpisovanje dnevno od 8. do 12. in od 15. do 17. ure. Podrobnosti v pisarni Glasbene Matice, Vegova ul. 7.

u— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani.** Kongresni trg 7, je zdaj dopolnilno odprta od 8. do pol 11., popoldne pa od 3. do 7.

u— **Zavod za socialno zavarovanje** sporoča delavstvu, da posluje od 29. avg. 1944 dalje zavodov ambulanci v Ljubljani od 1/2 8. ure dalje. Zavarovanci naj prihajajo v ordinacijo zgodaj zjutraj.

u— **Premalo pozornosti in spoštovanja** tujeja imetja je še vedno med nami. Zastiti na njih in vrtovih je videti vse poind dokazov, da svet prepovršno loči med svojim in tujim. Sončnicam n. pr. kar vse vprek sekajo glave, tako da bo škoda, ki so jo začeli prvi delati vrabci, prav občutna. Pa tudi sadnega drevoja ne štejejo. Marsikateri sadež izgine v tuji žep. Zato bodo ljubljanski mali gospodarji prav veseli nastopa službe paznikov na njih in vrtovih, katere napovedujejo ljubljanska mestna občina. Saj so časi res takšni, da ne more človek stati ves ljubi dan od zore do mraka na prostem in stražiti nekaj šopov krompirja ali fižola, ki ga je posadil, da olajša prehrano sebi in svojim.

u— **Zaplenjena kolesa.** Na policijski stražnici na Brezovici je bilo zapleneno sivo pleskano kolo »Blanchie« s tov. št. 953.755 sumljivega izvora. Nadalje je policija zaplenila zeleno pleskano žensko kolo znamke »Viktoria« s tov. št. 1.202.406, moško modro pleskano kolo z rumenimi obroči znamke »Zerjale« in s Kavčičevim krmilom in žensko sivo pleskano kolo znamke »Blanchie« s tov. št. 16.295. Lastniki naj se javijo na upravi policije, soba št. 13, III. nadstropje.

u— **Nesreče.** Pri igri gnu nogo meta se je ponesrečil in si zlomil desno nogo 14letni dijak Janez Kamnkar iz Ljubljane. S kolesa je padla in si zlomila desno nogo 35letna trgovka Marija Andrejičeva iz Ljubljane, 40letno raznašalko živilskih nakaznic Slavica Zavrlavo je popadljiv pes ugriznil v levo nogo. V lonec vrele vode se je vsedla in se hudo opekla po spodnjem delu telesa 5letna hčerka uradnika Ljubinka Boškovičeva. 5letno hčerko posestnika Mihaela Zupeca je konj brcnil v glavo. Z lestve je padel in si zlomil desno nogo 12letni sin zidarja Franc Hribar iz Ljubljane. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

u— **Ukradena kolesa.** V četrtek 21. t. m. je bilo ukradeno z dvorišča topniške vojašnice moško kolo znamke »Zenith«, tov. št. 554.648, evid. št. 12.236, zeleno pleskano, vredno 4.000 lir, na škodo Lovra Kavčiča. Istega dne je bilo ukradeno pred gostilno Mrak na Rimski cesti moško kolo

znamke »Adler«, evid. št. 15.562, svetlopleškano, vredno 16.000 lir, na škodo Leopolda Smrkolja. V petek 22. t. m. je bilo ukradeno iz veže Del. zbornice moško kolo znamke »Burmus«, tov. št. 1.481.535, vredno 8.000 lir, na škodo Ivana Navšinka. Istega dne je bilo ukradeno na Miklošičev cesti 13 moško kolo znamke »Pucha«, tov. št. 334.417, vredno 8.000 lir, na škodo Janeza Kačarja. V soboto 23. t. m. je bilo ukradeno s hodnika šole na Smartinski c. moško črno pleskano kolo z evid. št. 13.685, vredno 6.000 lir, na škodo Franca Seliskarja.

Iz Novega mesta

Vinska letina na Trški gori letos ne kaže posebno lepo. Mnogi vinogradi so popolnoma opustošeni, nekateri sploh obdelovani niso, kar pa jih je zlasti v višjih legah, kažejo slabo. Nekaj škode je povzročila toča, ki je pred nedavnimi padala na Trški gori, največ pa pomankanje gale na škropljenje. Vino bo torej ob novini verjetno precej slabo in drago. Po gostilnih ga zdaj točijo že po 45—50 lir. V bližini mesta vina sploh ni več dobili in morajo gostilničarji daleč tja proti Kostanjevici, Sv. Križu ali v škocijske vinske gorice za njim, kjer ga že na mesu precej drago plačujejo.

Z Gorenjskega

Poletni dnevi na Bledu. Pod tem naslovom objavlja Friedrich Horstmann v sobotni številki dunajske izdaje »Völkische Beobachtere« članek, v katerem opisuje krasoto poletja na Bledu in v okolici. Gorenjska dežela je v tem času polna najbogatejših odtenkov, ki oznanjajo prehod z viška poletne dobe v jesen. Blejsko jezero ni posebno veliko, zato pa je eno najlepših, s katerim razpolaga dežela med Julijskimi Alpami in Karavankami. Pisec omenja v svojem članku tudi Prešernovo pesnitev »Krst pri Savici« in nadaljuje, da zvonček na blejskem otoku neutrudno oznanja prošnje obiskovalcev otoške cerkvice.

Uspešna ovčereja na Koroškem. V času sedanje vojne se je ovčereja na Koroškem znatno izpopolnila, tako glede števila kakor glede kakovosti. Statistični podatki pravijo, da se je število ovac na koroškem ozemlju dvignilo za 20 odstotkov, poleg tega so izboljšali ovčjo pasmo in s tem dosegli, da so dobili lani od vsakega ovna 3.40 kg nestržene volne, od vsake ovce pa povprečno 1.72 kg. Seveda so bili posamezni primeri, ki so pokazali še boljše uspehe, tako so n. pr. pri nekem ovnu nestrželi 5.40 kg volne, pri najboljši ovci pa 3.40 kg, 16 ovčerejem so bile podeljene nagrade.

Smrtna kosa. V Gmündu na Koroškem je umrl v 63. letu svoje dobe Heinrich Sörgo, restavratorec in mesar. Pokojnik je bil daleč na okoli znan ne samo med gostilničarskimi obrtniki, marveč tudi med potujočim občinstvom.

O Štajerskega

Sestanek krajevnih voditeljev. Prošlo sredo so imeli v Mariboru sestanek krajevnih voditeljev iz mariborske okolice. Najprej so poročali o položaju na svojih področjih, potem pa so prejeli navodila za nadaljnje postopanje. Okrožni vodja Doboczy je obrazložil svojim podrejenim organom nujnost ukrepov za totalno mobilizacijo, član stranke Dunkel pa je govoril o nemški podobi sveta in nemškem svetovnem nazoru. Odlikovanje. Z železnim križcem II. razreda je bil odlikovan štabni zdravnik dr. Herman Košič iz Dolnje Počehove pri Mariboru.

Zlato poroko sta praznovala v Mariboru zakonca Franc in Alojzija Povoden. V Gradcu je umrl predsednik sodnega senata dr. Vincenc Bauer, rodom iz Špilja. Hvaležnost Konjiščanom. Prebivalstvo v Konjišču v ljutomerskem okraju je zbralo v znak hvaležnosti za rešitev Führerja 7224 mark. Znesek je tembolj pomemben, ker šteje kar samo 2700 prebivalcev ter ima nad 60 odstotkov malih posestnikov in vinjarjev. Nekateri kmetje so prispevali po 100 mark.

V Konjišču pri Apaah so imeli za pomočnike pri telesišnih žetevnih delih mlada dekleta z Dunaja. Dekleta so prav rada pomagala pri spravljanju žetve, zraven pa so prepevala in razveseljevala domačine s svojimi nastopi in igricami. 20. avgusta, ko je bila žetev pospravljena, so se mlade Dunajčanke poslovile ter se vrnile domov.

V Apaški dolini so imeli pred kratkim veliko poletno slavo. Sodelovali so otroci iz bližnjih otroških vrtcev. Na okrašenih vozovih so se vozili iz kraja v kraj z godbo in ob prepevanju veselih pesmi, ki so izstopili pa so predvajali rajalne nastope. Na koncu so bili otroci pogoščeni, občinstvo, ki je prisostvovalo prireditvi, pa je nabralo iz hvaležnosti 600 mark za nemški Rdeči križ.

Prireditve v št. Vidu pri Ptuj. V št. Vidu pri Ptuj je priredila mladina veseli popoldan, na katerem so se razlegale pe-

sml, poleg tega pa so otroci rajali, peli in igrali. Posebno so bile gledalcem všeč enodejanke, pri katerih je nastopila mladina.

Sportni film »Od Triglava do Jadranskega morja« bodo v teku meseca septembra predvajali v Ptuj.

Nesreče in nezgode. 28-letna Ivana Kolkajeva iz Korene pri Mariboru je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. 59-letna Jozefa Strausova iz Pesnice ob Dravi se je s srpom ranila na levi roki. 25-letni Miha Drobnej iz Studencev pri Mariboru se je poškodoval na glavi, kamor mu je padel kos lesa. Zakonca Anton in Ana Navrenčič iz Korene pri Mariboru sta se zastrupila s pokvarjenim mesom. Vsi navedeni se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Iz Trsta

Nakaznice za nakup rib. S 1. septembrom stopi v veljavo nova nakaznica za nakup rib v osrednji ribarnici s strani lastnikov restavracij, gostiln in drugih javnih lokalov. Nakaznice lahko dvignejo prizadeti v dnevi od 28. do 31. v mesecu v uradu Zveze trgovcev. V primeru letalskih alarmov se lahko dvignejo nakaznice tudi v popoldanskih urah od 16. do 17.30.

Ljudsko gibanje v Trstu. Dne 26. avgusta je bilo v Trstu 7 rojstev in 4 smrtni primeri.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 93-letni Luka Mirkovič, Boneta Santin, 41-letni Albert Medved in 72-letna Antonija Teran. Preminil je nadalje znani tržaški violončelist Rem Brumat, ki je bil med najodličnejšimi člani stalnega tržaškega orkestra. Bil je gojenec tržaškega glasbenega liceja.

Preselitev uradov. Urad za proizvodnjo racionaliziranih živil se je preselil iz ulice Rettori št. 2 na Obalo 3. novembra št. 3. Urad za oškodovance zaradi letalskih napadov pa se je preselil iz svojih sedanjih prostorov na Starem trgu št. 1 v poslopje v ulici Rettori št. 2.

Zrtvi prometne nesreče. Sedemletni Alojz Cocolo iz Topliniške ulice 12 je prečkal Carduccijsko ulico. V bližnji skladiščni UPM ga je povozil avto. Nesrečni deček je obelžal s poškodbami na desni nogi in potolčenim levim kolonom. Prometna nesreča se je primerila tudi v Niški ulici. 24-letna Regina Kleva iz Kanglejeve ulice 10 je prišla pod avto. Ima poškodbe na hrbtenici. Oba ponesrečena sta bila prepeljana v tržaško bolnišnico.

Vsak dan nezgode. Med alarmom je stopila 31-letna gospodinja Antonija Rabasini z Reške ceste 17 v predorno zaklonišče na trgu Foraggi. Pri tem je po nesrečnem naključju padla na tla in se poškodovala na čelu. Vol se je zakladil v 36-letnega poselnika Jozefa Lozarja iz tržaške okolice in mu ranil desno oko. Levico si je poškodoval med delom 34-letni delavec Jorda Basile iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 274. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

S ponesrečenimi kipi so vdrl neznani zlikovci v laboratorij v Parinjevi ulici ter odnesli razne dragocenosti in 18 ur. škoda je precejšnja.

Iz Postojne

Na Primorskem se odpirajo vrata s'ovenskih šolskih učilnic. Tudi v Postojni se je že začel pouk. Zaenkrat je sprejela šola v Postojni pod svojo okrilje le male začetnike, ki so jih marivce z veseljem pripeljale k vpisovanju in jih naslednji dan tudi spremlje na prvem resnem koraku v življenje. Veselo tečbanje in šumenje ko v panju se je oglašalo po razredu. Samo majhen junaček se je z vsemi štirimi uprat, da bi stopil v razred. Seveda je pomagala skrbna mamica in, čudo, čež pol ure je bil prav ta junaček vodja vseh sošolcev in najbolj veselo razpoloženo. — Se zmerom prihajajo matere v šolo. S seboj vodijo ne le novince, ampak navadno še katerega, ki je šolo že obiskoval in bi se rad pridružil svojim mlajšim bratcem in sestricam. Starši so izredno veseli in hvaležni vsem, ki so pomagali odpreti slovensko šolo v Postojni, v prvi vrsti gospodu županu, ki se je za ureditev slovenskega šolstva mnogo prizadeval.

Iz Hrvaške

Imenovanje. Poglavljen je imenoval dosedanjega zagrebškega podžupana Emila Dinterja za izrednega državnega svetnika. Zapisnega zagrebškega župana. Novomenovani zagrebški župan Evgen Starešinić in podžupan Franjo Mokrović sta pred dnevi priselila pred Poglavlnikom.

Odlikovanje. Vodja policije v Banja Luki Oreb je bil za svoje zasluge v borbi s sovražnikom odlikovan z redom za zasluge II. razreda.

Za bojevnike družine je ob priliki otvoritve zagrebške mošeje darovala Poglavlnikova telesa standarda milijon kun. Denar bodo razdelili svojem padlih ustaških muslimanskih borcev. Tudi ženska veja

ustaške organizacije v Banjaluki je nedavno zbrala 100.000 kun, ki jih bodo prav tako razdelili med svoje padlih bojevnikov.

Izpopolnjen mestni svet v Zemunu. Notranji minister je imenoval štiri nove posvetovalne člane mestnega sveta v Zemunu, ki so vsi pripadniki nemške narodnostne skupine.

Novo otroško zavetišče. V Oslzu so začeli graditi novo otroško zavetišče, v katerem bo prostora za 300 begunskih otrok.

Zagrebško prometno vprašanje. V Zagrebu razpravljajo o načrtu razbremenitve prometa na glavnih cestah. Posebno pozornost posvečajo izpopolnitvi tramvajске omrežja. Sklenili so, da bodo s preveč obremenjenih cest usmerili promet tudi na manj prometne ulice.

Hude kazni za črnoborjance. Hrvatska gospodarska policija je obsojila 12 trgovcev zaradi navijanja cen na denarne kazni od 500.000 do 5 milijonov kun in na zapor od 14 dni do 6 mesecev. Zaradi nezanesljivega opravljanja službe in zlorabe uradne oblasti so bili trije nameščenci gospodarske policije opušteni in poslani v taborišče.

Iz Srbije

Sadje za revne beograjske otroke. Iz »Novega Vremena« povzemamo: Čeprav so beograjska tržišča polna sadja, so cene za mnoge družine nedosegljive. Zato je glavni odbor srbskega Rdečega križa sklenil, da se bo revnim in bolehnim otrokom v starosti od 2. do 10. leta dalo sadje brezplačno. Pet tednov bodo prejeli otroci po pol kg smukev, 1 teden pa dooleno koščino lešnikov.

Sol je tudi v Srbiji racionalizirana. Ravnateljstvo za prehrano v Beogradu je po časopisih obvestilo potrošnike, da bodo za mesec avgust prejeli po 400 gramov soli. Količina za posameznega člana stane 8 din.

Pesnenja vredno! V Beogradu je že nekaj hišnih posrednikov oprosilo svoje najemnike plačevanja stanarine do konca prihodnje. Listi poročajo, da se jim je zdaj pridružil instalater Peter Djordjević, ki se je s svojo rodbino priselil v Beograd ob začetku vojne in kupil tam hišico s 4 stanovanji. Tudi on je vsem svojim najemnikom oprosil najemnino do konca vojne.

Za supiente na meščanskih solah bo prosvetno ministrstvo sprejelo nekaj absolutno visoke ekonomsko komercialne šole in trgovske akademije. Nove nameščeni učitelji bodo razvrščeni po meščanskih solah trgovskega tipa v večjih mestih Srbije.

Okolno gledališče v Jagodini je imelo nelavno svojo prvo predstavo. Za upravnika gledališča je bil imenovan ravnatelj učiteljskega Pavlović, režiral pa bo Prvoslov Djurić. Za gledališko dvorano služi dvorana hotela »Palace«.

Beleznica

KOLEBAR:

Sreda, 30. avgusta: Roza Limska, Bronislava.

DANASJNE PRIREDITVE:

Kino Matija: Nesmrtni valček.

Kino Sloga: Obesite ga!

Kino Union: Bismarck.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5; Deu-Klanjšček Dia, Gospodstvska 4; Bohinec ded, Cesta 29, oktobra 31.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 21. do 5. ure.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 30. AVGUSTA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00—14.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda. Vmes od 12.30—12.45 poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda 14.00 do 14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Vsekuemu nekaj 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Otroška ura — Dekle vedek, kramljajo. 17.45—18.30: Obisk pri nemškem gorjancu. 18.30—19.30: Slovenski napavi — terti sester Finkovih. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Razgledi. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21: Ljubljanski komorni duo (A. Trost — klavir, J. Slais — violina). 21.00—22.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Pisana ura. 22.00 do 22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Prijetni spomini. 23.00—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

Kultura

Po sklepu gledališke sezone

Po nenavadno podaljani sezoni so se nedavno zaprla vrata obih naših gledališč, da se med počitkom, kakor piše ravnatelj Opere V. Ukmar v svojem epilogu tej sezoni, »zberemo nove sile za nov vzmah in nov krožni tek«. Obe gledališči sta izdali sklepno številko svojega »Gledališkega lista« in nam nudila v njih statistični pregled dela v sezoni 1943—44.

V Drami

Načelno besedo o delovanju Drame v zaključni sezoni je spisal za dramsko izdajo »Gledališkega lista« ravnatelj C. Debevec. Iz nje posnemamo zgolj kronistično nekatere stavke:

»Nemogoče in protinravno bi bilo,« piše g. Debevec, »če bi vojni časi ne udarili svojega pečata tudi gledališču in vsemu gledališkemu udejstvovanju. Ta pečat je zaznamoval v celotni, posebno pa še v naši izvorni dramatični tvorbi, v dosežanju dobavljanju, uporabljanju in izbiranju tujega slovnostnega gradiva, v znatnem pretresanju, izžubljanju in izmenjavanju zvalne oseba in zlasti v kompliciranem, večših pa sploh neizvedljivem nabavljanju teh čnega, dekorativnega in kostumnega materiala. Vsem tem težavam s katerimi bi se moralo boriti seveda vsako kakršno koli vodstvo našega gledališča na svojta nasprotni dve prednosti, katerih »ozročne važnosti« seveda nikakor ne smemo prezreti namreč: prvič nenavadno razumevanje preostalih oblasti v pogledu gnotne podnove drugič pa prav tako nenavadna konjunktura obiska ki je seveda kakor na prispovitoj tolko drugim vzrokom kakor na prven-

stveno celotni in še posebej ljubljanski vojni psihozi. Sprito neobnega upoštevanja vseh teh okoliščin je moralo biti glavno stremenje novega dramskega vodstva (ki je začelo praktično vplivati na dramsko delovanje šele okrog prve polovice decembra 1944) pretežno v tem, da je uredilo in obdržalo neko ravnotežje med objavljenim sporedom, med svojimi lastnimi nazorji in pa med težavami, ki so se tekoma leta nepričakovano pojavljale.«

Tudi dramaturg Janko Moder je v svojih sklepnih »Pomenkih s prijatelji gledališča« zapisal nekaj besedi o delovanju gledališča v teh časih in posebej se o vprašanju, kako bi bilo mogoče ustreči raznim željam in zahtevam, v kolikor o uresničljivosti. Nato pravi: »Za umetnika sta potrebna poštenje in pogum. Tudi za vodstvo javne umetniške ustanove in za kritika take ustanove. Izgovor je zavetje slabšev in nepoštenjakov. Iz spoznanj in moško priznanih napak se učimo, napredujemo raste. Vodstvo, igralci, gledalci in kritiki. Zmotiti se, pasti ni greh, greh pa je trmasto vztrajati v zablodi. Da govorim stvarno: en Ognjenik se ni greh, tudi ne ena površno pripravljena predstava. Greh pa bi bilo zatiskati si oči in ušesa pred javno kritiko, je ne upoštevati in malomarno ustrazati svojim sebičnim nameram. Ni greh biti žalosten in osebnost prizadet ob nepohvalni kritiki, greh pa je misliti na osebnost maščevanje in obračunavanje. Ni greh zmotiti se v oceni, greh pa je kritizirati s predsodkom in pristranskostjo.«

Nadaljnja vsebina dramske izdaje sklepnega »Gledališkega lista

SPORT

O velikem dvoboju

med svetovnjima rekorderjema Haeggom in Anderssonom na švedskem

Nedavni dvoboj dveh mojstrov tekačev je spornosti dogodek vsega seveda. Na neki večerni prireditvi v Göteborgu je zmagal Gundar Hägg nad svojim velikim nasprotnikom Arne Anderssonom na 1500 m v času novega svetovnega rekorda 3:43. Andersson se je prepoznal pognal v zaključni beg in Hägg je zmagal jasno in neoporečno.

Arne Andersson se je po končanem teku tresel kakor šiba. Opetekajočih korakov je stopal po zeleni trati proti svoji kabinli. Nekdo je zavijal nanj jopič, ki mu je na pol obvisel na ramenih. Dihal je težko. Izgubil je svetovni rekord in vendar je tekel bolj kakor pred letom dni, ko je bil vpisan v seznam najboljših tekačev na svetu.

Ne daleč od njega je skakljaj Gundar Hägg, obdan od skupine razburjenih ljudi, srečni zmagovalci in novi svetovni rekorder. Ustila drugače je zmerom ta, da ga nihče več ne vidi, kajti simpatije velja boljše danes, še boljše jutri. Po onem, ki je izgubil, ne vprašuje nihče več. Pozabljen je, nihče ne misli na to, da je prav za prav drugi pomagal prvemu do zmage in sta bila oba tudi enako dobra prav do konca.

Nekdo je potegnil Anderssona za rokav in mu zastavil čisto splošno vprašanje. »Oster tek je bil to,« je dejal, da bi Andersson med tem nekoliko zbral misli. Tekoč je priklinal in potegnil jopič tesneje okrog ramen. »Šla sva v peklenem tempu; treba je bilo večji prav do zadnjega, toda tik pred koncem sem bil nekoliko preplašen. Sicer pa delajo Gundarjeve noge kakor stroj. Morda so me za to še bolj mčile, ker so bile ves čas pred menoj.«

In kako bo v bodoče? — »Prvenstvo v teku je najlažja stvar. Toja bojim se, da bodo oni, ki bodo prišli za nami, potrebovali dolgo, preden nas bodo dosegli. Tega časa ni mogoče postaviti kar tako, ne glede na to, da ni izključeno, da bova jaz in Gundar morda še dvignila znamko na nižje. Švedska mladina bo imela težko nalogo, če bo hotela nadaljevati tako serijo.«

Gundar Hägg je bil še na travniku v krogu prijateljev ali takih, ki bi radi bili in pa takih, ki morajo povsod vrtikati svoj nos. Skupina se je polagoma bližala kabinam. In Hägg je izkoristil ugodno priliko, nam ter se izgubil radovednežev. Precej časa je preteklo, preden se je vrnil izpod prh. Po prstih je tekel skoči oblazinico in tedaj šele so opazili strokovnjaki, kakšnega tekača imajo pred seboj. Andersson je bil ves izčrpan, tukaj pa je stal pred njim zmagovalci, samo za sekundo je bil hitrejši, toda čisto čil in svež. Anderssonova bojažen se je zdelo še bolj upravičena. Švedska mladina bo težko našla enako vrednega naslednika.

»To je bil tek na srednji progi ali sko. raj »sprint«, kajti tempo na 1500 m se zdaj že tako stopnjuje, da je treba prav za prav začeti že kar od starta.« Tako je dejal tudi Hägg. »Jaz sem začel od vsega začetka, kajti za zaključni sprint je pozneje že prepozno. Če v začetku le nekoliko izgubim, že ne morem več misliti na zmago. Proga postaja zmerom hitrejša. To

pot sem imel pravega nasprotnika, silnega borce in prvotnega tekača. Še večkrat bova tekla med seboj in to bo osvelilo uspehe.«

Novi rekordi na 1500 m pa je do nadaljnjega — 3:43 bajna znamka, ki se spet enkrat zdi neprekosljiva...

Pol milijona aktivnih športnikov

Kako bohoten je razvoj sporta in telesne vzgoje na Danskem, kaže najbolj nazorno neka pravkar zaključena statistika za leto 1943. Po tem pregledu je lani tamkaj v 20 raznih sportnih panogah delovalo 469.000 aktivnih športnikov. Največji delež imajo v tej številki pristajši gimnastike in telovadbe, ki jih je bilo nič manj kakor 155.000. Vsak deseti Danec je starosti med 15 in 40 letov, bodisi moški ali ženska, je član enega izmed telovadnih društev. Ne glede na vojno in njene omejitve se je število športnikov te vrste od leta 1938, dalje povečalo od 8 na 10%. Najbolj udomaćeno sportno panogo, in sicer nogomet, goji 95.000 aktivnih igralcev, katerih število se je v zadnjem letu povečalo od 5 do 6%. Rokometna igra šteje 59.000 aktivnih pristajšev obojega spola. V tej panogi se je članstvo od 2 na 4% celo podvojilo. Po številu članov sledijo nato strelski sport z 29.000, plavalni sport z 19.000, atletika z 19.000 in teniški sport z 12.000 izvajajočimi. Če pristajemo k tem aktivnim delavcem se pasivno članstvo, ki ga je v nogometu okrog 188.000 in v telovadbi nad 120.000, lahko trdimo, da je na Danskem skoraj uresničeno prizadevanje celega naroda, da bi se posvetil telesni vzgoji. Gospodarska stran te pripadnosti izkazuje okroglo 6.000.000 kron denarnih prispevkov za vsa različna sportna društva, kar seveda tudi ne brezpomembna postavka za zmerom naraščajoče udejstvovanje danskega naroda v sportu in telesni vzgoji.

Notar Anton Zevnik

V nedeljo je bil pokopan na pokopališču pri Sv. Križu karmniški notar gospod Anton Zevnik. Zadnji čas so mu izkazali tukajšnji njegovi sorodniki in številni njegovi prijatelji in znanci zlasti iz Kamnika, kjer je pokojnik zadnje posloval kot javni notar.

Z njim je legel v grob mož širokega obzorja in kremenitega značaja. Rodil se je v vročem Catežu ob Savi na dan Sv. Treh Kraljev v letu 1877. Gimnazijske študije je pričel v Novem mestu in končal v Ljubljani, nakar je odšel na Dunaj. Po končanih pravnih naukih se je posvetil notarskemu poklicu. Notarski pripravnik je bil v Voloski, v Podgradu, v Dobri vasi in v Cerknici. Kot notar je služboval dolgo vrsto let v Višnji gori, dokler ni bil leta 1930 imenovan za javnega notarja v Kamniku.

Pokojnik se je potemtakem lkal in zdel iz mladitve v zrelega moža ob prelomu dveh stoletij, ki je bil zajedno prelom dveh dob. Čeprav je koreninil še v prejšnji dobi, je vendarle črpal svojo najboljšo življenjsko silo že iz nove dobe iz naturalistično-materialističnega

poloma mu je uspelo rešiti, kar mu je bilo potrebno, da je ohranil vever duh in zdravo življenjsko borbenost v mejah, katere sta mu postavljala razum in vest. Tako je kmalu svojega življenja barko v svoje in drugih zadovoljstvo. Vedno strog in prestrog do sebe, je bil pravičen in dober, predobro nasproti drugim. V načelnih stvareh pa ni popustil in ni popustil. Prav zato so bili razgovori z njim vprav vzgojno učinkoviti, obenem pa blagodejno razvedrilo za dušo in srce. Nepozabni ostanejo sprehodi z njim okoli Rožnika in po Ljubljanskem polju. Odtod so mu pogledi in misli najraje uhajali tja proti Kamniškim planinam. Ampak sentimentalnost se ni udajal predolgo. Kmalu je bil razgovor spet v polnem teku. Petolažen in pokrepčan si se poslovil od njega po takemle sprehodu. Kdor mu je bil duh še ves prožen in ubogljiv, tako mu je telo zadajalo vedno več in vedno večje skrbi, katerih prijateljem ni prkrival, ne da bi pri tem že mislil na konec. Ali nam se je zopet in zopet vračala boleča misel na morebitno skorajšnjo ločitev. In ta je sedaj prišla.

Ko je prva prst zamolklo udarjala na njegovo krsto, so Kamniške Alpe v sju pozno-poletnega popoldanskega sonca v nenavadni krasti zrlje v njegov odprti grob. Nam tam naskolpi pa se je zazdelo, kakor da je bil Tone pokopan prav tik ob vnožju svojih ljubljank.

Sošba bo razglašena v sredo

Ljubljana 29. avgusta

Razprava proti vlomilcem in Ranžirerjeva skladišča in tatovom psov se je snoči zaključila z govori državnega tožilca in branilcev. Zadnji dan razprave je bil po večini posvečen vprašanju, koliko so upravičene odškodnine, ki jih terjajo lastniki ukradenih psov. Sodišče je zadevno zaslišalo kot izvedenca dr. Tavčarja. Izkazalo se je, da je bil marsikateri oškodovanec preveč žaljubljen v svojega četvernožca in da ga je cenil previsoko.

Državni tožilec je obširno razpravljal o krivdi posameznih obtožencev in je predlagal stroge kazni. Tako je zahteval za prvih 14 obtožence skupno kazen 38 let in 5 mesecev robije oziroma strogega zapora in 73.500 Lir denarne kazni. Največji delež odpadke na Bračda in Štembergerjevo. Za prvega je državni tožilec predlagal 12 let robije in 10.000 Lir denarne kazni, za Štembergerjevo pa 8 let robije in 20.000 Lir. Za druge obtožence, kupovalce oziroma prodajalce ukradenega blaga, je predlagal večino denarne kazni od 500 do 5000 Lir.

Sodba bo razglašena v sredo ob 16.

Zavedajte se, da če v devetindesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Umazana kupčija s starimi predmeti

Brezvestni prekupčevalci izkoriščajo nepučene žrtve in kupujejo blago po smešno nizkih cenah

Ljubljana, 29. avgusta

Trgovina s starimi, predvornimi izdelki vseh vrst je danes na višku. Kdor lahko pogreša kak predmet svoje garderobe ali pohištva, ga bo z lahko prodal. Zadoštuje mali oglaš v časopisu in že se javi navadno toliko kupcev, da si podajajo ključko. Največ prodajalcev je seveda iz vrst tistih ljudi, ki jih je vojna najbolj prizadela in so prisiljeni odpovedati se temu ali onemu predmetu. Za te je dobra prodaja še posebno važna, saj si tako pomagajo iz trenutne stiske in omogočijo nadaljnjo ekstenzijo.

Prav taki ljudje pa so velikokrat žrtve pretekanih brezvestnežev. Prekupčevanje s starimi predmeti se je razvilo tako daleč, da so se prekupčevalci specializirali. Ta kupuje samo gozdarje, drugi ostalo obutev, tretji rjuhe, četrti otroške vozičke, peti kolesa, šestji kose starega pohištva in tako naprej. Tekma med njimi je trda, zato skušajo priti do blaga na vse načine. Na najboljšem so prekupčevalci starih predmetov, ki jih je razmeroma malo in povpraševanje »o njih ne pada. V to kategorijo spadajo tudi otroški vozički. Ljudje z obilnimi denarnimi sredstvi ali pa njihovi finanšerji pokupijo take redkejšje predmete za vsako ceno in jih za nekaj časa spravijo v skladišče. Ker je tako na trgu še manj takega blaga, se cena naglo dviga in čez nekaj časa prekupčevalec proda nakupljeno blago za dvojno ceno.

So predmeti, katerih dnevna cena je znana skoro vsakemu, ki se kolikčak zanima za take kupčije. Drugače je z drugimi. Koliko je danes vreden fotografski aparat ali kolo, vam bo povedal samo strokovnjak. Pri takih predmetih je prekupčevalec posebej ojašan. Iz primera, ki mi ga je pripovedoval prijatelj lahko izveste vse. V nekem ljubljanskem časopisu je izšel mali oglaš, s katerim je nekdo vabil prodajalce

določenega predmeta, naj se oglašijo pri njem. Prijatelj, ki je že dalj časa iskal kupca za svoje delo, je obiskal inserenta, ker ni hotel izpuščati priložnosti. Ko je vstopil v stanovanje prekupčevalca, ga je ta sprejel s pazljivim pogledom. Še predno je spregovoril pojasnilno besedo, je insert odvrnil z obzvalovanjem, da najbrže ne bo s kupčijo nič, ker blago ne odgovarja željeni obliki. Povedal mu je, da je v oglašju v naglici pozabil napisati velikost. Prijatelj se je s tem pojasnilom zadovoljil in je svoje blago že spravil nazaj v zavitek.

Tedaj se je prekupčevalec vesele poznal za koliko ga proda in dejal, da bi morda izjemoma vendarle napravila kupčijo. Prijatelj mu je imenoval ceno, za katero je vedel že prej, da jo lahko zahteva. Neprijetno presenečen mu je prekupčevalec odvrnil, da je cena daleko pretirana in da ni kupec, ker vidi, da je dobro obveščen, koliko stane take vrste blago. Oglaš je bil namenjen predvsem takim, ki cen ne poznajo dobro in so primorani prodajati predmete iz svojih gospodarstev in gospodinjstev.

Oni, ki prodajajo stare stvari, naj se najprej pozanimajo za ceno predmetov, ki jih imajo naprodaj, da se izognejo pretiranemu izgubam. Stari cenovni odnosi med živili in drugimi potrošnimi predmeti je že itak porušeni v škodo zadnjih. Če prodate na primer kolo, ne boste danes najbrže v najboljšem primeru za izkupiček dobili niti polovico toliko življ kakor pred vojno. Zato ne prodajajte starih predmetov pod ceno. Skušajte jih prodati neposredno pravemu kupcu in se izogibajte prekupčevalcem. Kdor je v stiski naj se ne oprime vsake bilke, ki mu jo kdo ponudi. Morda si bo mislil, da se z zaustavo predmeta, ali pa si bo vsaj tako pridobil čas, da kasneje proda blago za pravo ceno.

jatejšega gospodične Dannow ne morem razpravljati o tem.

Ilse Dannow se je odločno posvetila zajtrku, dasi ji po tem razgovoru ni šel več v slast. Trdno je bila sklenila, da čim prej konča srečanje z radovedno staro gospo in se umakne iz njenega dosega, ne glede na to, ali Heinz Renken še pride ali ne.

Stara gospa je bila k sreči menda tudi že uganila, da je šla nekoliko predalet. V zadreg je mešala z žličko po svoji skodelici. Čez nekaj časa se je skoraj boječe znova naglila proti Ilsi Dannow.

»Vem, gospodična, da me morate imeti za strašno radovedno staro žensko,« je obotavljaje se rekla, »toda morebiti ne boste več tolikanj hudi name, če vam povem, da Renkena zelo — zelo dobro poznam. Tako boste mogoče razumeli moje zanimanje.«

Ilse Dannow je presenečeno vzdignila oči. Negotovo je pogledala stari gospe v umni, malce trpi obraz. In zdajci je opazila okrog oči, ki so znale tako strogo gledati, rahlo, udržano hudomušno črto.

Tedajci je Ilse Dannow izpreletela slutnja, kaj bi utegnilo vse to pomeniti. Stara gospa, ki ji sedi nasproti, pozna Renkenove! Očitno je šele danes prišla v Hagenvrüh! Kaj, če je prišla po naročilu Heinzojih roditeljev ali celo njegove ma-

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30, na drž. in prov. takso — 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za to oglašje je L. 7.— Za žentive in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1.—, na vse druge oglašje L. —60 na besedo, na drž. in prov. takso — 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za to oglašje je L. 14.—

Priporočamo

našim cenjenim oglaševalcem, naj oglašje za nedeljsko »Jutro« oddajo v oglašnem delku »Jutra« že v petek do 18. ure, ker je iz tehničnih razlogov čisto nemogoče uvrstiti v nedeljsko »Jutro« tiste oglašje, ki so oddani v naši poslovilnici šele v soboto dopoldne.

Službe išče

BOLNICARKA
begunka išče službo kjerkoli za čez dan. Po-
mudna na oglaš. odd. Ju-
tra pod št. 22411-1

Službo odda

DELAVNO DEKLE
pošteno za vsa poljska
dela in pomoč v gospo-
dinstvu, sprejemno ta-
ko. Naslov v oglaš. odd.
Jutra. 22383-1a

Službo odda

GOSP. POMOČNICO
pošteno, išče samostojno
gospo, Naslov v oglaš.
delku Jutra. 22383-1a

Službo odda

POSTENO DEKLE
pridno, sprejemno, takoj
ali pozneje. Plača in hra-
na dobri. Krennik, Cesta
na Rožnik 16. 22414-1a

Službo odda

DEKLE
mlajše, pošteno, z dobrimi
priporočili, sprejme takoj
boljša družina z majhnim
otrokom. Naslov v oglaš.
odd. Jutra. 22397-1a

Službo odda

BRIV. POMOČNICA
kateremu nudim dobro pla-
čo, sprejemno takoj ali po
dogovoru. Naslov v oglaš.
odd. Jutra. 22398-1a

Službo odda

GOSP. POMOČNICO
ki zna tudi kuhati, sprej-
memo takoj. Rimski trg
8-1. levo. 22428-1a

Službo odda

KOVINOSTRUGARJA
za točna dela, lahko tu-
di letnik 1914. Sprejem-
no takoj. Naslov v oglaš.
odd. Jutra. 22425-1a

Službo odda

ROKE
hrapave in razpokane
vam napravim zopet než-
ne in gladke Meloderm
glicerini-gelee krema. — IV.
Kana, nebotičnik. 19825-6

Službo odda

ZA HIGIENO ZOB
in ust uporabljajte anti-
septično zobno pasto —
Dentamin Dobi se v
vseh drogerijah. Droge-
rija Emona I. Kana. —
Ljubljana, nebotičnik. 21071-6

Službo odda

DAMSKO KOLO
»skoraj novo, prodam.«
Meh. delavnica, Dunaj-
ska c. 12, dvorišče. 21978-6

Službo odda

FOTO-FILMKAMERA
6x9 »Voigtlander«, Ana-
stigmat »Skonar« 1:4.5
F.16 cm. Compur zap-
rača za stativovno vse-
tanju, prodam. Naslov v
oglaš. odd. Jutra. 22355-6

Službo odda

ZIMSKO SUKNJO
lepo, za 14. do 16letnega
fantca, temnosiv zimske
plašč in rjav kožum
preve lepo obrabljeno, pred-
vno blago — prodam.
Ogled samo od 8 do 10.
Naslov v oglaš. odd. Jutra. 22376-6

Službo odda

OTROSKE CEVLJE
»skoraj nove, prodam.«
31. ve. zamenjam za št. 31.
Naslov v oglaš. odd. Ju-
tra. 22382-6

Službo odda

VOLNO
za prejo, tudi za odeje,
čistočno prodam. Ogled
od 13. do 15. ure. Na-
slov v oglaš. odd. Jutra. 22384-6

Službo odda

LEPO ZIMO
prodam ali zamenjam za
radio. Naslov v oglaš-
nem odd. Jutra. 22412-6

Službo odda

VIOLINO
iz Klingenthal, staro 150
let, prodam. Ogled v tr-
govini »Umetnost«, Kolo-
dvorska 30. 22386-6

Službo odda

10 m KOTENINE
rjave, prodam. Naslov v
oglaš. odd. Jutra. 22423-6

Službo odda

DAMSKO KOLO
znamke Komos, skoraj
novo prodam. Keber, —
Starotova 27-a (Trnovo). 22426-6

Službo odda

Naročite se na romane
DOBRE KNJIGE!

Službo odda

tere, z nalogo, naj prav na tihem poizved-
duje o Ilsi Dannow?

Službo odda

Tedaj se je Ilse ohrabrila.

Službo odda

»Seveda, zdaj vas razumem.« je počasi
dejala, »in ker bodo tako in tako kmalu
vsi vedeli, vam lahko potrdim: gospod
Renken se je zaročil z gospodično Dan-
now.«

Službo odda

Stara gospa je nejevoljno trznila.

Službo odda

»To je vendarle nezaslišano! Proti volji
roditeljev! S tem dekletom, ki je zaple-
teno v umor!«

Službo odda

Ilse Dannow je razburjenko resno po-
gledala.

Službo odda

»Da je zapleteno v preiskavo zastran
umora, ni njena krivda! Vsakega izmed
nas lahko okoliščine iznenada zapletejo v
kak kriminalni slučaj.«

Službo odda

»Ali, za svojo osebo bi pač prosila, da
me izvzamete —«

Obličje Ilse Dannow je dobilo trd izraz.

»Zakaj hočete biti izvzeti, milostiva?«

Njen glas je bil ogorčen. »Tudi vam se
lahko zgodi kaj takega. Deniva, da bi bil
v vlaku, s katerim ste se pripeljali sem-
kaj, kdo koga umoril. Potem ne bi zdaj
mimo sedeli tu za mizo pri kavi, ampak
na kaki policijski stražnici, kjer bi vas za-
sliševali.«

Stara gospa je široko pogledala.

»Ali, dovolite!« je ogorčeno vzkliznila.

»V takem primeru bi se pač izkazala, kdo

12 kg VOLNE

Za šimlico, prodam. Sv.
Petra št. 52. 22417-6

KOKOSI

za zakol in nesnice za-
menjam za dunske nize
še močnejše ševlje št. 39.
40. Naslov v oglaš. odd.
Jutra. 22401-6

HARMONIKO

diatonično, s odličnim
glasom, prodam. Naslov
v oglaš. odd. Jutra. 22402-6

Kupim

ZNAMKE
kompletne zbirke ali po-
samezne partije. Preko-
prekomorne in pokra-
jinske kupim. Ponudbe na
oglaš. odd. Jutra pod
»Znamke« 20677-7

Kupim

LJUBLJANSKI ZVON
tudi posamezne knjige,
kupim. Ponudbe na oglaš.
odd. Jutra pod »Ljub-
ljanski Zvon«. 20678-7

Kupim

Knjižnične knjige za
lastno knjižnico. Ponud-
be z navedbo knjig in
cen na oglaš. odd. Jutra
pod »Bibliofil«. 20679-7

KOLESA

stara, tudi neuporabna,
brez gum, ženska in mo-
ška, ponudite trditi lier-
še, Ljubljana, Rimska ce-
sta 13. 21977-7

RJUHE

kappe in blazinske prevleke
ter drugo posteljnino, stal-
no kupuje Hinko Privšek,
Ljubljana, Kolodvorska 7.
22140-7

VSKO ANTIKVARIJNO

slovenske knjige, revije,
časopise, posamezne odse-
ke ali tudi stare listine kupuje
in najboljši plačuje Kni-
žarnica Janez Dolžan, Ljub-
ljana, Štintarjeva ulica 6.
J-407-7

MOSKE CEVLJE

malo nošene, nizke, čr-
ne ali rjave št. 43. kupim.
Ponudbe na oglaš. odd.
Jutra pod »Moske« 22140-7

OTROSKI VOZIKČEK

globok, predvorn, dobro
ohranjen, prodam. Na
oglaš. odd. Jutra pod »Tr-
govina Mahkota, Gospo-
darska c. 10. 22119-6

SALONARKE

semir, rjave, skoraj nove,
št. 38, prodam. Ogled od
14. do 18. Naslov v oglaš.
odd. Jutra. 22406-6

BLAGO

polvileno, vijoličasto in
cipkasto zaveso, prodam.
Ponudbe na oglaš. odd. Ju-
tra pod »Za« 22405-6

PEGI IN LISAJ

Vam zanesljivo odstrani
Alba krema, — Drogerija
KANC, Zidovska ulica 1.
22344-6

KUHNJSKO OPRAVO

lepo, proda Krže Franc,
mizarstvo, Vrhnika. Ogled
v skladišču Ljubljana, Ci-
ril Metodova 47, poleg ka-
varne Maicen. 22407-6

STENSKO URO

z nihalom, mizico, bolni-
ški stol, zimske čevlje št.
42, dva zimska suknjiči
in drugo, prodam. Ogled
vsak dan od 12. do 3. ure.
Povšetova ul. 33a, prid-
bore.